

bb. 76. szakszervezeti küldöttség utazott az eak-ba

1 k/e la

1969. január 27.

hétfőn gáspár sándornak, a szot főtítkárának vezetésével szakszervezeti küldöttség utazott az egyesült arab köztársaságba. a küldöttség részt vesz az arab szakszervezetek nemzetközi szövetségének kairóban, január 29-én kezdődő negyedik kongresszusán. a ferihegyi repülőtéren a szot titkárságának tagjai bucsúztatták a küldöttséget. /mti/

- v e g e -

21 14 2001

- 42 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső üzemi hírek

1969. január 28.

bb. 1. új irodaházak, szállodák budapesten - márciusban megkezdik a régi duna szálló bontását

1 sb/gk/le/gy/la

1969. január 28.

a középületépítő vállalat az idén számos új építménnyel gazdagítja budapestet, a tavasszal átadja a magyar rádió hatemeletes új irodaházát, s az év második felében megkezdik a kossuth lajos téren a kereskedelmi kamara székházának építését. új létesítményekkel gyarapítják a főváros felsőoktatási intézményeit is. a második félévben átadják a budapesti műszaki egyetem villamoskari épületét és kísérleti atomreaktort, s a felsőfoku építőipari technikumot új épületszárnyal bővítik. a tanévnyitáig befejezik a marx károly közgazdaságtudományi egyetem két diákszállójának munkálatait. ezekben a hétemeletes, modern épületekben 200-200 egyetemista kap majd kényelmes szállást. szálláshelyet építenek a budapesti építkezések dolgozóinak is. a nyáron fognak munkához a 10. kerületi venyige utcában, ahol három tizenegyemeletes épületből alakítják ki mintegy kétezer építőipari dolgozó szálláshelyi városát.

a múlt évinél jóval gyorsabb ütemben folytatják a budavári palota építését. megkétszerezik a palota építőinek számát; a tavalyi 160-180 helyett 300-350 dolgozót vonnak össze a munkálatok meggyorsítására. nagy erőket mozgósítottak most a hotel duna-intercontinentalhoz is, mert októberben át kell adni a 360 szobás szállodát. ezért különleges „téli ruhába” öltöztették az épületet, kétrétegű nádpallóval és mianyagfóliával takarták be a homlokzatot, így a legnagyobb hideg idején is 15-18 fokos meleget tartanak a helyiségekben és zavartalanul végezhetik a hidegre érzékeny, kényes szakipari munkákat.

/folyt. köv./

lel

- 1 -

bb. 1. / új irodaházak.... 1. folyt./ gy

eddig a régi duna szállót felvonulási épületnek használták, de rövidesen kiürítik, az öltözőket, mosdókat és raktárakat áttelepítik a pesti vigadóba, hogy márciusban hozzáfoghassanak a régi duna-szálló lebontásához, s a helyén októberig megépíthessék az új szálló gépkocsiparkolóját és az épület alatti garázshoz vezető gépkocsi-lehajót.

a vállalat ez évi szállodaépítési programja nem merül ki a duna-intercontinental átadásával. rövidesen megkezdik két turing-hotel építését, az ostapenko-empléknél, a budaörsi uton 120 ágyas, a normafa étterem mellett 240 ágyas turista-szállót építenek, s tárgyalásokat kezdtek újabb szállodai beruházásokról is./mt1/

bb. 2. nagyszámu pályázó külföldi ösztöndíjra - februárban felvételi vizsgák

1 fe/j/zs/gy/la

1969. január 28.

a magyar fiatalok körében - a korábbi évekhez hasonlóan - az idén is nagy az érdeklődés a művelődésügyi minisztérium által 1969-70-re meghirdetett külföldi tanulmányi ösztöndíjak iránt. a szovjetunió, bulgária, csehszlovákia, lengyelország, a német demokratikus köztársaság és románia különböző felsőoktatási intézményeibe ezuttal 1 120-an nyújtották be pályázatukat. a jelentkezők - a választott szaknak megfelelően - február 4-7. között a hazai egyetemeken tesznek írásbeli és szóbeli felvételi vizsgát. a vizsga eredményéről szóló értesítést a pályázók március első felében kapják kézhez./mt1/

bb. 3. tanulmánykötetek a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. fordulójára - a magyar front története - a szakszervezeti mozgalom száz éve

1 pr/gk/zs/gy/la

1969. január 28.

többéves kutatómunka eredményeként az idén több jelentős munkásmozgalomtörténeti kiadvány készül el, illetve jelenik meg az mszmp kb párttörténeti intézetének gondozásában.

/folyt. köv./

Zeli

bb. 3. / tanulmánykötetek.... 1. folyt./ gy

a kiadványok sorában jelentős helyet foglalnak el azok a munkák, amelyek a tanácsköztársaság kikiáltásának félévszázados évfordulója alkalmából látnak napvilágot.

„a magyar tanácsköztársaság története”, címmel közreadják hajdu tiber könyvét, amely az első magyar proletárállam történetének eddigi legnagyobb szabású feldolgozása. a mintegy negyven iv terjedelmi összefoglaló munka jelentős részben új kutatásokon alapul, összegezi a tanácsköztársaság kikiáltásának történelmi előzményeit, jelentős eseményeit, portrét ad vezető alakjairól, s méltatja az emlékezetes 133 nap történelmi jelentőségét. az akadémiai kiadó jelenteti meg a közeljövőben az „ausztria és a magyar tanácsköztársaság”, című monográfiát, s ugyancsak ennél a kiadónál van már az 1919-1921 közötti magyar-csehszlovák kapcsolatok feldolgozott története. a táncsics kiadónál jelenik meg az a nagyszabású mű, amely a tanácsköztársaság szociálpolitikáját ismerteti.

a magyar tanácsköztársaság évfordulójának szentelik az intézet folyóiratának, a párttörténeti közleményeknek következő számát is, s ebben egyebek között a tanácsköztársaság nemzetiségi politikájáról jelentetnek meg tanulmányt. az intézet történetészei - az mta történettudományi intézetének, társadalomtudományi intézetének, a történelmi társulatnak és a politikai főiskolának munkatársaival közösen - többnapos tudományos ülészeket készítenek elő: hazai és meghívott külföldi vendégek részvételével megvitatják a tanácsköztársaság legfontosabb elvi és történeti kérdéseit.

az év végére készül el a magyar forradalmi munkásmozgalom történetének harmadik kötete, amely az 1944 októberétől szinte napjainkig terjedő időszakot elemzi, s a téma első feldolgozása-ként adja közre a magyar szakszervezeti mozgalom százéves történetének összefoglalását. pintér istván írta meg az 1944-ben megalakult magyar front történetét, s borsányi györgy tanulmánya-ként adják közre a gazdasági világválság éveinek munkásmozgalmairól készült művet.

/folyt. köv./

Zeli

- 3 -

bb. 3. / tanulmánykötet... 2. folyt./ gy

megjelenik a nemzeti parasztpárt története, az Imrédy-párt és kormány története, s sajátó alá rendezték a magyar forradalmi munkásmozgalom 1914-1918 közötti válogatott dokumentumait. a magyar forradalmi és demokratikus ifjúsági mozgalmak tevékenységéről szólnak egy másik kötetbe rendezett dokumentumok, s még ebben az évben kiadják a kimsz történetének népszerű, monográfikus feldolgozását./mti/

bb. 4. Landler Jenő levele a révfülöpi muzeumban

vid-fm/ká/gy/La

1969. január 28.

a magyar tanácsköztársaság egyik érdekes dokumentuma került elő nemrégén révfülöpön. benke László iskola igazgató, a környék történetének lelkes kutatója megtalálta Landler Jenőnek, a tanácsköztársaság népbiztosának egyik levelét.

„a magyar tanácsköztársaság szociális-termelési népbiztoságának vegyészeti csoportja, fejbélyegzővel ellátott levélben Landler Jenő az üvegipar nyersanyagának felkutatásáról és biztosításáról intézkedik. a levél Tauschek Jenő révfülöpi lakosnak szól, aki azt kapta feladatul, hogy kővágóórson kutassa fel az üvegyártáshoz szükséges kvarchomokot.

az iskolaigazgató összegyűjtötte a Tauschek Jenő munkásságára vonatkozó adatokat is. Tauschek Jenő üvegyári szakember, majd később pályázat kiírója volt, aki kiválóan ismerte a Balatonfelvidék geológiai lelőhelyeit, nagyobb kvarchomoklelőhelyet fedezett fel és azt felajánlotta a tanács hatalomnak.

Landler Jenő levelének 1919 május 29-1 keltezésére arról vall, hogy a fiatal tanácskormány nehéz helyzete és rengeteg teendője ellenére hamar hozzálátott az ipari termelés, így például az üvegipar újjászervezéséhez.

az értékes dokumentumot és Tauschek Jenő életrajzát a révfülöpi helytörténeti muzeumban állították ki./mti/

Leri

- 4 -

bb. 5. Amadeus Webersinke és a Reinisches Kammerorchester
Budapest

1 ol./j/zs/gy/La

1969. január 28.

a februári koncertprogram ismét több neves vendégművész fellépését igéri. Desire Nkaoua francia zongoraművész 5-én, a Kisteremben mutatja be műsorát, amelyen többek között Brahms, Ravel és Chopin művei szerepelnek. Kukka János, a wuppertali operaház főzeneigazgatója február 6-án az Állami Hangversenyzenekart vezényli a Zeneakadémián. Rachmaninov műsoron szereplő c-moll zongoraversenyét Gabos Gábor tolmácsolja ezen az esten.

Amadeus Webersinke, az ndk neves zongora- és orgonaművésze ismét fellép a magyar fővárosban, február 12-1 zeneakadémiai hangversenyének érdekessége, hogy Bach orgonakompozícióinak megszólaltatása mellett zongoraműsor is szerepel.

mindössze 12 esztendő, s máris kitűnően összeforrott, magas művészi szintet képviselő együttes hírében áll a kölnben alapított Reinisches Kammerorchester. tagjai különböző országokból származó fiatal muzikusok. a kamaraegyüttes február 15-én Bach-műsört mutat be a Zeneakadémián. a muzsikustársaság karmestere Thomas Baldner, koncertmestere a zenekarral szerződésben álló Kocsis Albert./mti/

bb. 7. a harmadik aranylemez

1 ol./lk/zs/gy/La

1969. január 28.

a napokban elkelt a százazredik példány, Dobos-Szenes: „Anál az első ügyetlen csóknál, című táncdalának hanglemeze. az 1967-es táncdal fesztivál nagyszerű számának előadója ezzel elnyerte az aranylemezt, amelyet február elején adnak át Aradszky Lászlónak. a népszerű táncdalénekesnek egyébként ez már a harmadik aranylemeze. ezideig összesen öt aranylemezt adtak ki, a két másik „százazres,,: Harangozó Teréz és Kocs János./mti/

Leri

- 5 -

bb. 6. háromemeletes művelődési ház épül angyalföldön

1 gj/tm/zs/gy/La

1969. január 28.

angyalaföld egyik legnagyobb és legmodernebb kulturális létesítménye lesz a rozsnyay utca 3. szám alatt épülő új művelődési ház. csaknem 900 négyzetméter alapterületű lesz, a beruházási költség meghaladja a 12 millió forintot. a háromemeletes épületben a tervek szerint a lénggyári dolgozók és a környéken lakók részére sokféle, változatos művelődési, szórakozási lehetőséget nyújtanak majd. berendeznek többek között fotó- és filmszakkört, rádió- és tv-szakkört, képzőművészeti kört, és klubot kapnak a bélyeggyűjtők, a turisták, a zenekedvelők, a fiatalok, a műszakiak. lesz ezenkívül jól felszerelt játéktér, az épület földszintjén pedig 500 személyes színházterem.

az új művelődési ház ugyan csak ősszel nyitja meg kapuit, az illetékesek azonban máris megkezdték a programtervek, szakköri, tanrendek, összeállítását. a lénggyárban például kisebb közvéleménykutatást tartottak, hogy megállapítsák, milyen szakkörök iránt legnagyobb az érdeklődés. az előzetes felmérések azt tanúsítják, hogy látogatókban nem lesz hiány: eddig összesen 1 300-an jelentkeztek a különféle szakkörökbe és klubokba./mti/

bb. 9. jól felszerelt tanműhelyek

1 hi/gk/zs/gy/La

1969. január 28.

huszonnyolc szakközépiskolai tanműhely kap az idén korszerű felszerelést budapesten. erre a célra a főváros öt és félmillió forintot irányzott elő./mti/

bb. 8. külföldi cégek fényreklámjai budapesten

1 sz/mné/1e/gy/La

1969. január 28.

a hungexpo - külföldi vállalatok, cégek megbízása alapján - újabb nagyméretű neonfeliratok készítését és felszerelését rendelte meg a fénycső ktsz-tól. a főváros esti-éjszakai képét tovább színesítő impozáns reklámok egy része már az első negyed-évben kigyullad a főváros különböző pontjain. az intranszmas 11x3 méteres zöld-sárga színű felirata az alkotás utca egyik épületének tetejére kerül. a lengyel varrógépgyár, a lucznik fényreklámját két helyen is felszerelik, az egyik fehér-piros színű felirat a baross térre, a másik pedig az emke házra kerül, akárcsak a bolgár balcanar két 20x1 méteres reklámfelirata. az ndk-peli unitechna-cég felirata lesz a legnagyobb: 25x3 méteres. a belgrád rakparti épületre kerülő reklám betűi fényjátékszerűen, több ütemben gyulladnak majd ki.

a hazai vállalatok is egyre inkább élnek az „esti propaganda”, lehetőségével. a videoton új neonja például a blaha lujza téren lesz látható. a mozaik reklám hasonló lesz ahhoz, amely a váci utca 36.sz. házon hívja fel a figyelmet a gyár termékeire./mti/

bb. 10. egy matróz, meg a többiek - katonaművészeink új műsora a tanácsköztársaság 50. évfordulója tiszteletére

1 vt/mné/zs/gy/La

1969. január 28.

a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészei együttese az „egy matróz meg a többiek”, című zenés, táncos színpadi játékkal köszönti a tanácsköztársaság kikiáltásának félévészázados jubileumát. madarász emil poémája nyomán keleti istván írta a kétrészes műsort, amelyben ének, zene, tánc, próza, vers, archiv filmrészletek és újonnan készült felvételek vetítése váltja egymást - emlékeztetve 1919 tavaszára.

/folyt. köv./

Len

bb. 10. / egy matróz.... folyt./

az előadás vendégművésze szirtes Ádám lesz, aki a vörös matróz parancsnokot alakítja, a női főszerepet Falvai Klára, a művészegyüttes tagja játssza. rendező mezei Éva és Balogh Géza. a jubileumi évforduló tiszteletére összeállított műsört a tervek szerint február második felében mutatja be első alkalommal a néphadsereg művészegyüttese./mti/

bb. 11. az nszk-ban vizsgálják a balaton iszapját

vid-kz/mné/ká/gy/La

1969. január 28.

a téli hónapokban behatóan megvizsgálják a balaton iszapját a heidelbergi egyetem laboratóriumaiban. az nszk-beli felsőoktatási intézményben a nyugatnémetországi mélytavakat kutatják. az ehhez szükséges összehasonlító adatokat előbb a bajkál-tónál, majd pedig a balatonnál gyűjtötték, illetve gyűjtik össze. a magyar tudományos akadémia tihanyi biológiai kutatóintézete és a heidelbergi egyetem között e célból létrejött tudományos együttműködés keretében a tihanyi biológusok a balaton iszapjának biológiai, a német egyetem kutatói pedig kémiai elemzését végzik el. a balatont földrajzi sávokra osztották, s a sávokból több mázsa iszapot gyűjtöttek össze. mélyhűtőben szállították az nszk-ba. a közös vizsgálatok mindkét fél számára előnyösek. a német kutatók a nagykiterjedésű és sekélyvízű balaton iszapjának „megvallatásával”, fontos összehasonlító adatokat kapnak a mélytavakkal kapcsolatos kutatásokhoz, a magyar szakemberek viszont közelebb kerülnek a balaton iszaposodásának régóta kutatott titkához. a vizsgálatok azt is tisztázzák majd, mennyiben kell a balaton partján változtatni az agrotechnikán, amelynek hibái sok helyen még napjainkban is utat nyitnak az erózióknak./mti/

Zsiv

- 8 -

bb. 12. jelentkezés a rádió gyermekkorúába

i ol/lk/zs/gy/La

1969. január 28.

a magyar rádió- és televízió gyermekkorúja az 1969-1970-es tanévben ismét felvesz új tagokat. felvételre azok a 6-10 éves korú gyermekek jelentkezhetnek, akik ez év szeptemberében lépnek az általános iskola 1-5. osztályába. a jelentkezést levelezőlapon kell beküldeni március 1-ig az mrt gyermekkorúja címére, bp., 8. bródy sándor utca 5-7../mti/

bb. 13. elgázolta a portást

i bc/lk/zs/gy/La

1969. január 28.

németh Imre, 19 éves budapesti lakos árukisérőként egy tehergépkocsira volt beosztva. a gépjármű késő este érkezett a nagyvásártelep egyik kapujához. míg a sofőr leszállt, hogy a telepnelyre való beállításához szükséges kapujegyet megszeresse, Németh - bár vezetői jogosítvánnyal nem rendelkezett - beült a vezetőfülkébe, s elindult a kocsival. járatlansága miatt elvesztette az irányítást a gépjármű fölött, nekiment a kerékvetőnek. ezután a teherautó az épületnek ütközve megállt, de közben elütötte a portást, aki az elszorított sérülések következtében néhány nap múlva meghalt.

a központi kerületi bíróság Németh Imrét - a többi között figyelembe véve őszinte megbánását és fiatalabb korát - másfélévi szabadságvesztésre ítélte, s öt évre eltiltotta a gépjárművezetéstől./mti/

Zsiv

- 9 -

bb 14. az elgondolások szerint: gyalogosalutjáró a batthyány
térre, kéreg alatti hév-állomás a margithid budai hídfőjénél,
magas autópálya a moszkva téren

i hbj/lk -lm ie

1969. január 28.

a metrot építő alaguttfuró-pajzs - mint ismeretes -
átjutott már a duna alatt a budai partfal alá, s még az idén
tovább indul a moszkva tér felé. ezzel kapcsolatban különösen
időszerűvé vált az eddig eléggé elhanyagolt budai felszíni köz-
lekedés korszerűsítése, a metro három - batthyányi téri, moszkva
téri és déli-pályaudvari - állomásáról ugyanis a felszínen kell
tovább vinni az utasokat különböző irányokba, - megfelelő kö-
műlmények között.

a feladatok nagyok, a hév a margithid budai hídfőjétől
a batthyányi téri metro-állomásig kéreg alatt közlekedik majd,
a margithid budai hídfőjénél levő jelentégteljes végállomás megszün-
nik, s a felszín alá süllyesztett megálló létesül a hid budai
hídfője alatt, a bem rakparton - a margithid budai hídfője és
batthyány tér között - a 9-es villamosjárat a csomópont kiala-
kítása után megszűnik, a bem rakparton az utat korszerűsítik,
a batthyány téren egyébként gyalogosalutjárót kívánnak kialaki-
tani, mégpedig mozgólépcsőkkel, mert a gyalogos alutjáró itt
mélyebben lesz, mint akár a baross téren vagy az emkénél, néhány
tömegközlekedési járat - mint például a 11-es autóbusz - vég-
állomása ugyancsak a batthyány tér közelébe kerül, mindenhez
a fő utcáiban a főgyűjtőcsatornát korszerűsíteni kell, utána
pedig az egész fő utcát át kell építeni.

az elgondolások szerint a margithidtól a moszkva tér
irányába haladó járművek továbbra is végig a mártírok útján
közlekednek, viszont a moszkva térről az autóbuszok, autók a
bem józsef utcán és a frankel leó uton át jutnának a margithid-
ra, a mártírok útját a következő években ugyancsak átépítik.

a moszkva téren még az idén hozzálátnak a metro-állomás
kialakításához, mégpedig körülbelül a moszkva téri gomba-
presszó helyén, a szakemberek olyan térrendezési megoldást ter-
veznek, hogy a mártírok útján a margithid felől érkező köz-
uti járművek könnyen jussanak át a téren a szilágyi erzsébet
fasorra, illetve a krisztina körútra, onnan az attila utcába,
illetve a budai nagykörútra - a jelenlegi alkotás utcába, van
olyan koncepció is, amely szerint a moszkva téren egy viszony-
lag olcsó közuti magaspályát vezetnek át, körülbelül 800 méter
hosszan, ez lenne a főváros leghosszabb magaspályája.

/folyt.köv./

B.20/lm

- 10 -

10.10.1969

bb 14. /az elgondolások1. folyt./-lm

a déli pályaudvar üveg-acélvázas csarnoka mellé a vér-
mező irányába még két hasonló csarnok kerül, a régivel össze-
kötve és a vasbeton-lábazaton álló csarnok alá, tehát a fel-
színe „bujik ki”, a metro déli-pályaudvari végállomásának
mozgólépcsője.

1973-ig, a metro második szakaszának átadásáig a budai
közlekedés korszerűsítésének ezt a hatalmas arányú munkáját
be kell fejezni, ezért már az idén megkezdődnek, legalábbis
részben, a munkálatok.

ugyancsak át kell építeni az alkotás utcát, a budai
nagykörutat, itt azonban jónéhány előregedett épületek szanál-
ni kell, s ez eléggé hosszadalmas, úgyhogy a budai nagykörut
kialakítása, beleértve a márvány utcai és a hegyalja uti csomó-
pont rendezését, 1972-1975-re várható, addig is elrendelték az
építési tervet, - ezért van annyi megkopott homlokzatu ház az
alkotás utcában./mti/

bb 15. különbözőzeti vizsgával a szakmunkásképzőből a dolgozók
gimnáziumába - tájékoztatás az egyénileg tanulók vizsgáiról

i vt/tr-lm zs

1969. január 28.

az elmúlt hetekben sokan fordultak a művelődésügyi minisz-
teriumhoz azzal a kérdéssel, hogy miképpen tehetnek az egyénileg
tanulók vizsgát a dolgozók iskoláiban, ezzel kapcsolatban ille-
tősek a következő tájékoztatást adták az mti munkatársának;

- a már nem tanköteles korúak az általános iskola és a
gimnázium bármelyik osztályának anyagából egyéni felkészülés
alapján is tehetnek osztályozó vizsgát, a dolgozók a felnőttek
számára itt tankönyvekből készülhetnek fel és a dolgozók isko-
láiban jelentkezhetnek osztályozó vizsgára, akár két osztály
tananyagából is, a dolgozók iskoláiból kimaradt vagy kizárt ta-
nulók azonban csak egy év várakozási idő után vizsgázhatnak.

folyt.köv./

B.45/szb

-11-

10.10.1969

bb 15. /különbözeti... 1. folyt./-lm

vizsgára a lakó- vagy munkahelyhez legközelebbi és dolgozók iskolájában a megjelölt vizsgaidőszak előtt legalább egy hónappal kell jelentkezni, s egyidejűleg a végzett tanulmányokról szóló igazolást /bizonyítványt/ is be kell nyújtani. ha a tanuló vizsgára bocsátható, akkor ezt, valamint a vizsga helyét és időpontját az igazgató közli a jelentkezővel. az általános iskolákban az osztályozó vizsga ingyenes, a gimnáziumban a tanulmányi eredménytől függően 40-től 100 forintig terjedhet a vizsgadíj. az osztályozó vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. az írásbeli tárgyai: magyar nyelv- és irodalom, matematika /idegen nyelv önként választható/; a vizsgázónak magyar nyelv- és irodalomból két tételt, matematikából hat feladatot kell kidolgoznia. az egyes tantárgyak szóbeli vizsgakérdései azonosak a dolgozók iskolája megfelelő osztályainak vizsgakérdéseivel, de a huzandó tételek /feladatok/ száma mindenkor kétszerese a dolgozók iskolai osztályvizsgáira előírtak számának. egyéni tanulás útján is mód van érettségi vizsga letételére, a négy gimnáziumi osztály sikeres elvégzése után.

- azok a szakmunkások, akik a hagyományos, vagy az úgynevezett emeltszintű szakmunkástanuló iskolát elvégezték, különböző vizsga letételével a dolgozók gimnáziumának esti vagy levelező tagozatán a második vagy harmadik osztályban folytathatják tanulmányaikat. a különböző vizsga tárgyai a hagyományos szakmunkásképző iskolát végzettek részére: magyar nyelv- és irodalom, történelem, matematika, fizika, kémia, biológia, földrajz, idegen nyelv /utóbbi választható/. az emeltszintű szakmunkásképző iskolát végzetteknek biológiából és földrajzból kell különböző vizsgát tenniük. a különböző vizsga tananyaga a dolgozók gimnáziuma első vagy második osztályának mindenkori tananyaga.

különbözeti vizsgára - legalább egy hónappal a tanév megkezdése előtt - annál a dolgozók gimnáziumánál kell jelentkezni, ahol a szakmunkás tovább akar tanulni. a jelentkezéshez mellékelni kell az általános iskola 8. osztályának elvégzését igazoló bizonyítványt és a szakmunkásbizonyítványt. a vizsga-engedélyt a dolgozók gimnáziumának igazgatója adja, aki egyben tájékoztatja a jelentkezőket a vizsga anyagáról, követelményeiről, a felkészüléshez szükséges tankönyvekről és a vizsga feltételeiről. a vizsgázók vizsgadíjat nem fizetnek. a szakmunkásképző iskolába jelenleg is járó tanulók csak az intézet igazgatójának hozzájárulásával vehetők fel. a rendes korúak iskolájából jelentkezők két év várakozási idő után, méltánylást érdemlő esetben /házasságkötés, árván maradt, stb./ közvetlenül is felvehetők.

az egyéni tanulóknak részére a vizsgákat évente háromszor: januárban, júniusban és szeptemberben tartják. a megyékben általában egy iskolát jelölnek ki erre a célra. erről közelebbi felvilágosítást az érdeklődők a megyei tanács művelődésügyi osztályán kaphatnak. /mti/

8.42/lm

- 12 -

3.45

1082 Dm

bb 16. ,, aluminium-falu,, épül baranyában

vid/kz-ju ká la

1969. január 28.

„aluminiumfalut,, épít a bolyi állami gazdaság. a bácsfapusztai üzemegekben kialakuló korszerű sertéstelep valamennyi épülete aluminiumból készül. jelenleg három, egyenként ötszáz férőhelyes hízlaldaát szerelnek, amelyeket aluminiumlemezekkel burkolnak majd. ablakuk nem lesz, a világítást és a szellőztetést belső berendezésekkel oldják meg. ugyancsak aluminiumból építik fel a hatvan kutricás szaporítóházat is. az „alufalu,, legérdekesebb építménye egy 480 férőhelyes hízlalda lesz, amely - a hagyománytól eltérően - nem négyszögletes, hanem ívalaku formát kap: tetője földtől földig ér. a hangárszerű építmény kísérletnek számít, kivitelezője sem építőipari vállalat, hanem a magyar hajó- és darugyár. a baranyai „alufalu,, gyors ütemben épül, az első hízlaldaát már tavasszal benépesítik. /mti/

bb 17. nyersvasöntőgép ózdon

vid/kz/mné-ju ká la

1969. január 28.

nyersvasöntőgépet szerelnek fel még az idén az ózdi kohászati üzemekben. az öntőgép a folyamatos, ütemes nyersvas-termelést szolgálja majd. üzembehelyezés után a vasolvasztók termelését akkor sem kell majd korlátozni, ha az acélmű valamilyen okból nem fogadhatja a teljes nyersvas mennyiséget. az öntőgép ugyanis a folyékony nyersvasat kokillákba önti, s ezzel alkalmassá teszi hidegen történő tárolásra. /mti/

bb 18. társadalmi munkarekord komlón

vid/fm-ju la

1969. január 28.

komlón, - a városépítés kétévtizedes történetében, - tavaly járultak hozzá a legtöbb társadalmi segítséggel városuk szépítéséhez, gyarapításához a bányásztelepülés lakói: 1,7 millió forint értékű munkát végeztek szabad idejükben. /folyt. köv./

9.00/ju

-13-

1082 Dm

1082 Dm

bb 18. / társadalmi munkarendről ...

a legtöbb erőt tereprendezésre összpontosították. az erre fordított munka értéke meghaladja az egy millió forintot. a lakosság közreműködésével például a kőkőnyösi negyedben megszüntettek egy balesetveszélyes tükanyart, ahol temérek földet kellett mozgatni. a gyermek számára „grund”-okat létesítettek.

a társadalmi összefogás legszembevetőbb jelei a város szívében láthatók. a Lenin-tér felett valósággal átforgó egy elhanyagolt, meredek domboldalt, ahol majd felépítik a bányászparkot, érdekesen kiképzett lépcsősorokkal, sétányokkal, pihenőkkel. /mti/

bb 19. öntözési tanulmányterv huszonhat közös gazdaságról

vid/kz-ju ká la 1969. január 28.

az épülő kiskörei vízlépcső mezőgazdasági hasznosításának előkészítéseként a nagykunsági mezőgazdasági kísérleti intézet már eddig huszonhat közös gazdaság öntözési tanulmánytervét készítette el. megvizsgálták, hogy az egyes gazdaságokban milyen talajtípusok alkalmasak az öntözésre és milyen üzemi, szerkezeti változásokra lesz szükség ha megérkezik az „aranyat” érő víz. a tanulmányterv alapján a tiszavidéki mezőgazdaságfejlesztési iroda, illetve a megyei tanács vb mezőgazdasági és életmésügyi osztálya jelöli ki az öntözővíz hasznosítására legalkalmasabb nagyüzemeket. az idén négy tsz és állami gazdaság számára már konkrét öntözési programot is készítenek.

a kísérleti intézet szakemberei 1970-től a tervezés stádiumán túl, a tudományos kutató munkát is megkezdik a kijelölt gazdaságokban. a legalább tíz évig tartó munka teljes „prognózist”, az a különféle növényi kultúrák korszerű, nagyüzemi öntözéses termesztéséhez. /mti/

9.15
1100 Dm

-14-

bb 20. 32 ezer borjú egy bikától

vid/kz-ju ká la 1969. január 28.

a pécsi mesterséges termékenyítő állomáson tartott magyar-tarka „szén” tenyész bikát tíz évvel ezelőtől vonták be a tenyésztésbe és azóta kerekén 32 ezer borjú látott napvilágot a baranyai gazdaságokban. jellemző kitűnő tulajdonságaira és nagyszerű örökítőképessegre, hogy tehénutódai az ötödik laktációban /tejttermelési időszakban / már átlagosan 4250 liter tejet adtak. „szén”-nek köszönhető az is, hogy a baranyai vágómarha az utóbbi évek során európai hírnévre tett szert és az exportörök versenyeken az itt hizalt állatokért. a kitűnő husformájú „szén”-utódok közül - a statisztika szerint - kétszerannyi kerül exportra, mint az országos átlag. a veterán bika még néhány évig tenyésztésben marad, s így még körülbelül tízezer borjuval gyarapítja utódainak nagy számát. /mti/

bb 22. harminc-óra helyett - harminc másodperc - új eljárás a szén minőségének gyors meghatározására

vid/kz-ju ká la 1969. január 28.

nagyjelentőségű vizsgálati módszert dolgoztak ki a szén minőségének gyors meghatározására a tatabányai szénbányák szakemberei, a magyar tudományos akadémia izotop intézete kutatóinak közreműködésével. olyan izotópos műszert szerkesztettek, amelynek segítségével a szén hamutartalmáról és fűtőértékéről kapnak gyorsan értékelhető adatokat. a hagyományos laboratóriumi vizsgálati módszerekkel harminc-negyven óra szükséges ahhoz, hogy megbízható adatokhoz jussanak a szén minőségéről. ennyi idő alatt azonban az osztályozókról rendszerint már a megrendelőig jut a szén, s így az esetleges reklamációk orvoslására csak utólag nyílik lehetőség. az új - találmány jellegű - eljárással ezt az időt akár harminc másodpercre csökkenthetik. az izotópos berendezés sugárnyalóját a szénre irányítják - a visszaverődő impulzusokat, a sugárzás intenzitását a műszer adatszerűen rögzíti. az így kapott adatokból a szakemberek gyorsan kiszámítják, hogy mennyi a szén hamutartalma, fűtőértéke. az izotópos műszer kísérleti példányával már több sikeres mérésorozatot végeztek. az ötletes berendezés tökéletesített változatát most készítik, s néhány hét múlva munkába állítják. /mti/

9.15/-s

-15-

9.15
1100 Dm

bb 21. emlékkiállításra készült a dunai vasmű

vid/fm-ju ká la

1969. január 28.

1970-ben lesz husz éves a dunai vasmű, 1950-ben kezdték el a gyáróriás építését, amely korszerűen berendezett üzemekben ma már tizenháromezernél több embert foglalkoztat. a husz éves emlékeit, dokumentumait összegyűjtik és 1970-ben kiállításban mutatják be. ez az anyag lesz az alapja a későbbi 25 éves jubileumra létesítendő gyármuzeumnak. az emlékkiállítás alkalmából dunaujvárosi újságírók megírják a gyár történetét. /mti/

bb 23. ,, forradalmi ifjúsági napok,, somogyban

vid/fm-ju ká la

1969. január 28.

Siófokon, somogy legfiatalabb városában a március 14-1 megnyitó ünnepségekkel kezdődnek meg az ideai somogyi ,, forradalmi ifjúsági napok,, az április 4-ig tartó eseménysorozat a tanácsköztársaság kikiáltása 50. évfordulójának megünneplése jegyében zajlik le. március 15-én ,, tanácsköztársasági diáknapiak,, elnevezéssel rendezik meg a diákpárlament üléseit. diák-ifjúsági találkozók zajlanak le, s kaposvárott ebből az alkalomból leplezik le a táncsics Mihály gimnázium volt igazgatójának, hudra Lászlónak az emléktábláját.

a kisz alapszervezetek a tanácsokkal, a meszöv-vel és a kiszöv-vel közösen készítik fel a fiatalokat a márciusban sorra kerülő tanácsköztársasági kulturális fesztiválra. március 21-én mintegy ötezer fiatal részvételével Latinák -békemenet indul kaposvárról a somogyi direktórium egykori vezetőjének és mártír-társainak kivégzése színhelyére, a nádasdi erdőbe, ahol ezuttal avatják fel az új emlékművet. toponáron MórícZ Zsigmond 1919-es somogyi látogatásának évfordulója alkalmából a kisz és a hazafias népfront elnöksége paraszti ifjúsági találkozót rendez.

a forradalmi ifjúsági napok,, eseményei április 4-én az új kisz-tagok ünnepélyes fogadalmátételével zárulnak. /mti/

-16-

9.20/ju

pl. k.
110 Dm

bb 24. hat helyen találtak értékes termálvizet vas megyében

vid-kz-ju ká la

1969. január 28.

az alpok alji vas megyében hat helyen találtak értékes termálvizet a kutatók. az 58 fokos, nagyhozamu bükki gyógyvizet jórészt megyei erőből épült fürdőtelepen évente 150-160 ezer hazai és külföldi vendég élvezi.

a rábasömjéni gyógyviz literenként 43 gramm sótartalommal, értékes jód, bróm, fluór, bór vegyületeivel világviszonylatban is kiemelkedik. A 92 fokos víz hasznosítására gyógyfürdőtelep létesült. szanatóriumot és más létesítményeket tervez ide az egészségügyi minisztérium. az első szakaszban több mint 300 millió forintot költenek az építkezésekre.

sárvárott korszerű fürdő épült a termálvíz hasznosítására. a vulkánikus ság-hegy tövében, mesteriben és borgátán talált hévízeket a mezőgazdaság értékesíti. borgátán szerényebb fürdő is létesült. több termálvízzel melegített hajtatóházat építenek, amelyek javítják majd a hűvös éghajlatu vidék primőr ellátását. /mti/

bb 25. fogadás a rádióban - nívójutalom a szabó-családnak

t ol/j szb -cz

1969. január 28.

Dr. Kiss Kálmán, a magyar rádió és televízió elnökhelyettese kedden fogadást adott a szabó-család című műsor alkotójának, a szűkebb családot megszemélyesítő színművészeknek és a műsor gondozójának tiszteletére az 500. adás alkalmából. a fogadáson részt vett tömpe István az mrt elnöke is.

a júniusban immár 10. évfordulóját ünneplő szabó-család megnevített képviselőit a rádió elnöksége nívójutalomban is részesítette, amely dr. Kiss Kálmán nyújtott át. a jutalmazottak nevében gobbi Hilda Kossuth-díjas színművész és Liska Dénes író mondott köszönetet. /mti/

9.55/szb

10% w

-17-

bb 26. a román írók szövetségének meghívására

j-lm bs

1969. január 28.

kedden nagy péter irodalomtörténész, kritikus vezetésével nagyváradra magyar íróküldöttség utazott, akik részt vesznek az ady endre halálának 50. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepeken. a delegáció tagjai: vas istván kossuth-díjas költő, nagy lászló kossuth-díjas költő, jóvánovics miklós kritikus, az új írás főszerkesztője és rátkai ferenc, a művelődésügyi minisztérium osztályvezetője./mti/

--

bb 27. az áruellátás hiányosságai a kpvd sz elnökségi ülésén

t kf/kf-ju cz

1969. január 28.

- sokat javult az áruellátás a kereskedelem minden ágazatában, ugyanakkor sajnálatos módon tovább bővült a hiánycikkek listája - állapította meg kedden tartott ülésén a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének elnöksége amely a lakosság áruellátásának problémáit, a fogyasztói árak és a minőség alakulását tárgyalta meg.

Ligeti László főtitkár részletes vizsgálat alapján készült vaskos beszámolóban összegezte a szakszervezet ezzel kapcsolatos tapasztalatait, s egész sor olyan hiányosságra hívta fel a figyelmet, amelyek megszüntetése nemcsak a kereskedelem, hanem az ipar feladata is. a kpvd sz-nek helyzeténél fogva fontos tevékenysége az életszínvonal alakulását befolyásoló tényezők vizsgálata, ezért a szakszervezet a tapasztalatokat és a javasolt tennivalókat eljuttatja a szot-hoz és az érintett ipari szakszervezetekhez./mti/

--

12.20/ju

12.20/ju
12.31. Dny

-18-

bb 28. csoportos lakásépítkezések vállalati segítséggel

vid kz/ lm ká

1969. január 28.

a lakásépítések vállalati támogatásáról szóló rendelet lehetőségeit kihasználva sátoraljaujhely két gazdag üzeme, - a hegyalja ruházati, valamint a vas és fémipari szövetkezet - elhatározta, hogy a részesedési és fejlesztési alap egy részét dolgozói lakáshelyzetének javítására fordítja. a tanács örömmel fogadta a kezdeményezést és családirház építési célokra az elő-közművesített májuskut völgyét jelölte ki. a két szövetkezet segítségével az elkövetkező három évben mintegy 25-30 házból álló új utcasort alakítanak ki e területen. a legújabb típus-tervek felhasználásával kétszintes, háromszobás ugynevezett láncházakat építenek. az egymás mellé épülő kertés családirházak földszintjén terasszal kombinált nappalit, étkező konyhát, gépkocsi garázst, az emeleti részen pedig hálókat és fürdőszobát rendeznek be. a vállalati támogatással építkezők - akik a lakások árának bizonyos százalékát előre befizetik - egyéb segítséget is kapnak a szövetkezetektől és a tanácstól. igénybe vehetik a szövetkezet saját építő brigádjait, a tanács pedig - a szanálásra kerülő épületeknél végzett társadalmi munka árnyában - bontási anyagokat biztosít részükre. a két szövetkezet segítségével az idén 6-8 ilyen családirházat építenek, amelyeknek alapozását már a tavasszal megkezdik.

a szövetkezetek gyors kezdeményezésére felfigyeltek a város más üzemei is. a városi tanács ezért újabb területet jelölt ki csoportos, vagy társasházak építésére./mti/

--

bb 31. sertéskombinátok épülnek vas megyében

vid kz-lm ká

1969. január 28.

egyenként 25 millió forintos költséggel két sertéskombinát építését kezdték meg vas megyében. az egyik a híres állattenyésztő répce - völgyben épül a simasági és a chernel-házadományai tsz közös beruházásából. a másiknak a jánosházi és a cell-dömölki termelőszövetkezet lesz a gazdája. a gépesített sertéstelepek évente több ezer hizót adnak majd piacra./mti/

--

13.00/Lm

- 19 -

13.00/Lm
13.00/Lm
13.00/Lm

bb 29. a kemeneshát fejlesztéséről tanácskoztak vasvárott

vid/kz-ju ká cz

1969. január 28.

a kemeneshát fejlesztéséről tanácskozott kedden a vasvári járási tanács melynek ülésén résztvett kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, vas megye országgyűlési képviselője is. a rába közelében húzódó kemenesháti dombosor 30 falujának gyarapodására az idén és 1970-ben 85 millió forint jut a tanácsi költségvetésből a fejlesztési alapból. a 26.000 lakosu tájegység központja a hét dombra épült vasvár - tisztasági fürdővel, irodaházzal, lakásokkal, élelmiszeráruházzal, új hiddal gazdagodik. korszerűsítik utjait s 3.5 millió forintot fordítanak a kommunális fejlesztés meggyorsítására. a rábai árvizektől új töltés védi majd a községet és sorkifaludot. rumban törpevizmű, művelődési otthon, tűzoltószertár, csipkerekén kulturális otthon, kámban klub, gessekaráton óvoda épül. a tanács és a tsz irodaházat, szolgálati lakást, könyvtárat épített püspökmolnáriban. olaszfán hasonló erőforrásból tsz iroda és klub épül. /mti/

--

bb 30. bővül szeged zöldövezete - ülést tartott a városi tanács végrehajtóbizottsága

vid-kz-ju ká cz

1969. január 28.

a város zöldövezetének bővítésére hozott határozatot keddi ülésén szeged megyei jogú város tanácsának végrehajtó bizottsága a maros torkolatánál és a várost övező körtöltés mentén, mintegy hetven holdnyi területet parcelláznak fel kiskerteknek. ezek a földek korábban sem álltak nagyüzemi művelés alatt. a város határozata alapján a kétszáz négyszögölés, kertgazdálkodásra alkalmas területeket az üzemi munkások, a vállalatok dolgozói vásárolhatják majd meg kedvezményesen, a tervek szerint részletfizetésre. a szegedi kertekből már eddig is mintegy háromszázötven vagon zöldségfélét és száznyolcvan vagonnyi gyümölcsöt szállítottak évente a város piacaira. a zöldövezet bővítése tovább javítja majd a lakosság ellátását. az újabb kertnegyedek kialakításával az is cél, hogy a munkaidőcsökkentés következtében a több szabadidőt hasznosan töltsék a dolgozók. a városban a közeljövőben már huszonötezer embernek lesz kéthetenként szabad szombatja. /mti/

--

13.00/ju

-20-

1306 ✓

bb 32. időjárásjelentés

tr-ju

1969. január 28.

a meteorológiai intézet jelenté január 27-én, kedden délben:

enyhül az idő

szárazföldünk keleti és nyugati felének időjárásában erős ellentét alakult ki. a hammerfest, helsinki, varsó, budapest, athén vonalában elhelyezkedő körülből 200-400 kilométer széles átmeneti zónától nyugatra a délnyugat felől áramló meleg óceáni levegő hatására enyhe, sokfelé esős, szeles az idő. ezzel szemben az említett zónától keletre tovább tart a rendkívül hideg időjárás, és a szovjetunió európai területének középső részén ma hajnalra sem süllyedt a hőmérséklet plusz 5-plusz 10 fok alá, ezzel egyidőben a volga vidékén és északkelet-európában még mindig minusz 25-minusz 30 foknál hűlt le a levegő.

háználban hétfőn erősen felhős idő volt, az ország többi részén kevesebb volt a felhő, és 4-8 órán át sütött a nap. az európa időjárását kettéválasztó átmeneti zóna hőmérsékleti szempontból háználkat is két rendkívül eltérő területre osztja. a hőmérséklet hétfőn napközben a délnyugati határvidéken plusz 1-plusz 4, máshol általában 0-minusz 4, a keleti határvidéken és az északkeleti országokban csak minusz 4-minusz 9 fokig emelkedett. számottevő csapadék sehol sem hullott. a minimum hőmérsékletekben ez az ellentét meg élesebben mutatkozik. a dunántul nagy részén hajnalra csak minusz 1-minusz 6, a duna-tisza közén és a dél-nyugati megyékben általában minusz 7-minusz 12 fokig hűlt le a levegő. ugyanakkor a keleti, északkeleti megyékben minusz 13-minusz 18, sőt a felső-tisza vidékén minusz 18-minusz 23 fokos minimum hőmérsékletet mértek. ma délelőtt a déli határvidéken derült, máshol erősen felhős volt az ég. csapadék sehol sem hullott. 11 órára északkeleten csak minusz 6-minusz 11, máshol általában 0-minusz 5, sőt a nyugati megyékben 0-plusz 3 fokig emelkedett a hőmérséklet.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke minusz 3.6 fok volt, 2.3 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor a hőmérséklet budapesten minusz 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 772 milliméter, gyengén süllyed.

/ folyt. köv./

13.10/ju

1315 ✓

-21-

bb 32. / időjárásjelentés... 1. folyt./-ju

várható időjárás szerda estig: változóan felhős idő, kedden számottevő csapadék nélkül, szerdán elsősorban a du-nántulon szórványosan előforduló ónos esővel, havasesővel, eső-vel, északon és északkeleten esetleg havazással, keleten meg-élénkülő, nyugaton többfelé megerősödő déli-délnyugati szél. a hőmérséklet emelkedik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérsék-let nyugaton 0 fok körül, máshol általában mínusz 3-mínusz 8, északkeleten mínusz 9-mínusz 14 fok között. Legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán általában 0-plusz 5 fok között, északkele-ten néhány fokkal 0 fok alatt.

a duna vízállása budapestnél 198 cm. /mti/

bb 36. megvásároltak két szolnok megyei vállalatot

vid/kz-ju ká cz

1969. január 28.

fővárosi üzemek megvásárolták szolnok megyek két gazdaság-talanul termelő „kiöregedett” üzemét, a szolnok megyei asztalos-ipari, illetve a szolnoki ruházati vállalatot. a szolnoki vállala-t új gazdája a május 1. ruhagyár lett, a jászberényi székhelyű asztalosipari üzemé pedig a budapesti budtoripari vállalat. a vevők korszerű gépekkel felszerelt az eddiginél lényegesen több munkást, főleg nőket foglalkoztató gyárrá fejlesztik a tulajdo-nukba került üzemeket. a megyei tanács vb éppen ezért az új tulaj-donosoknak kedvezményt is adott: a telephelyek és berendezések ellenértékét évi részletekben törleszthetik le. /mti/

13.15/ju

13²⁸ W

-22-

bb 33. agyonverte a siró csecsemőt

1 fe/j-lm zs

1969. január 28.

megdöböntő bűncselekmény történt a pest megyei gyál községben. fabók istván 38 éves szövő mestert felidegesítette öthónapos zoltán nevű kisfia, aki gyakran sirt, s többször bántalmazta az apróságot. amikor egy idő után észrevette, hogy a gyermek légzése rendszertelenné vált, megijedt ugyan, de nem vitte orvoshoz attól tartva, hogy az orvos meglátja az ütések nyomát. amikor felesége hazaérkezett, a gyermekkel azonnal orvoshoz sietett, de a rendelőben már csak a beállott halált konstatálták.

a pest megyei rendőrfőkapitányság a brutális férfit, aki súlyos testi sértés és garázdaság miatt már több ízben volt büntetve, előzetes letartóztatásba helyezte, s a vizsgálatot ellene folytatja. /mti/

bb 34. pályaválasztási napok kezdődtek salgótarjában

vid kz-lm ká

1969. január 28.

a kisz nógrád megyei bizottsága, a megyei tanács, a szakszervezetek nógrád megyei tanácsa és a salgótarjáni isko-lák és ipari vállalatok közös rendezésében pályaválasztási napok kezdődtek kedden salgótarjában. a kiállításal és állandó szaktanácsadással egybekötött pályaválasztási napok ünnepi megnyitóját a józsef attila megyei művelődési központ-ban tartották. a január 28-a és február 3-a közötti pályavá-lasztási napokon az érdeklődők a salgótarjáni gyárakat és üzemeket is meglátogathatják. több tájékoztatót tartanak a pályaválasztás előtt álló fiataloknak. /mti/

13.40/Lm

13⁴⁸ W

14¹²

- 23 -

bb 35. mecsektej-zárszámadás - beváltotta a hozzáfűzött reményeket az ország első tejszövetkezete

vid kz-Lm ká

1969. január 28.

a mecsek-aljai szövetkezetek tej-feldolgozó és értékesítő társulása - népszerű nevén: a mecsektej vállalkozás - megtartotta első zárszámadását szentlőrincen. nagy érdeklődés előzte meg az eseményt, hiszen a tavaly létrejött mecsektej az első ilyen jellegű közös vállalkozás az országban, sikere vagy sikertelensége tehát mindenképpen befolyásolja a további tejszövetkezetek alakulását. az igazgatótanács jelentése megerősítette, hogy a vállalkozás beváltotta a hozzáfűzött reményeket. a társulás üzemében nyolc hónap alatt 1,6 millió liter tejet, illetve tejszint dolgoztak fel. a mecsektej védjeggyel ellátott tejtermékek ma már keresett élelmiszeripari cikkek az ország különböző helyein, főleg pécssett és budapesten. a tagszövetkezetek számára is hasznosnak bizonyult a közös vállalkozás, mivel minden liter feldolgozott tej után ötven fillérrel többet kaptak, mintha az állami tejiparnak adták volna el a tejet. az igazgatótanács olyan határozatot hozott, hogy minden jelentkező gazdaságot felvesznek a közös vállalkozásba. elsőként egy állami gazdaság - a szentlőrinci tangazdaság - csatlakozott a társuláshoz és jelentkezett a nagypesterdi termelőszövetkezet is. ilymódon 1969-ben már legalább két és fél millió liter tejet dolgoz fel a mecsektej./mti/

bb 38. 40 millió forint a vadállomány értéke hajdu-bihar megyében

vid-lm ká

1969. január 28.

a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtóbizottságának keddi ülésén a vadgazdálkodás eredményeit és fejlesztési terveit tárgyalták meg. a megye vadállományának értéke, mint rámutattak - több mint 40 millió forint. az utóbbi néhány évben egyharmaddal növekedett a fácánok száma, az őzeké pedig csaknem megkétszereződött. a megye vadásztársaságai három zárt fácán - telepet alakítottak ki. ezeken 4 ezer fácán csibét nevelnek fel évente. fokozottan védik a táj ritka vadmadarát, a tuzokot. a végrehajtóbizottság állásfoglalása szerint tervszerű vadgazdálkodással a nyul törzsállományt 35 ezerrel, a fácán törzsállományt pedig 40 ezerrel kell növelni a következő 7-8 évben. /mti/

13.48/Lm

- 24 -

13.50
14.12

bb 37. megszűnt a hernádnémeti tsz szövetséghez tartozó közös gazdaságok mérleghiánya

vid/kz-ju ká cz

1969. január 28.

borsod megye legmostohább természeti adottságu termelőszövetkezeteiben - a hernádnémeti tsz szövetséghez tartozó közös gazdaságokban - kedden megkezdődtek a zárszámadó közgyűlések. a már eleve meglévő rossz adottságokat tetéző aszály ellenére az idén először egyetlen mérleghiányos tsz sincs a vidéken. a szövetséghez tartozó 65 tsz bevételei a tervezetthez képest 12 százalékkal magasabbak. a tagság jövedelme átlagosan mintegy hat százalékkal haladja meg a tervezett szintet. ez is szerepet játszik abban, hogy félezerrel több tag felvételéről döntenek majd a közgyűléseken. a jövedelem emelkedés jelentős részét mintegy 30 millió forintot - az állattenyésztés adta. növelték a szarvasmarha, valamint a juhállományt. viszont teljes egészében megszűntek az abraktakarmányigényes. ezért ráfizetéses nagyüzemi sertésenyésztést.

a hernádnémeti tsz szövetség kezdeményezésére az idén folytatódik a korszerű nagyüzemi gazdálkodást elősegítő terület-koncentráció. a közgyűléseken 11 községben döntenek egyesülési javaslatokról. a tervek szerint 11 közös gazdaság 4 termelőszövetkezete vonja össze erőit. ezzel a hernádnémetén és a csereháton gazdálkodó tsz-ek száma ötvennyolcra csökken. /mti/

bb 39. halál a sineken és az országuton

1 fe/j-ju zs cz

1969. január 28.

sopron határában figyelmetlenül haladt a sinek között szücs imre 21 éves gvarimunkás, ágfalvi lakos, és egy motorvonat elütötte. szücs sérüléseibe belehalt.

a hajduhadházi vasútállomáson egy mozgó vonatról ugrott le szabó miklós 40 éves egédmunkás: a szerencsétlen férfi a kerekek alá került, és a szerelvény halálra gázolta.

/ folyt. köv./

13.37/ju

13.40
15.3.1

-25-

bb 39. / halál a sineken... 1. folyt./-ju

a nyugati pálvaudvaron egy induló személyvonatra ittasan ugrott fel Kovács Árpád 30 éves segédmunkás, budakeszi lakos. a lépcsőkről visszaesett és a kerek alá került. a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba.

ittasan, a megengedettnél nagyobb sebességgel vezette babocsa községben a nagyberek-i közlekedésközpont vállalat tartálygépkocsiját Kiss Elemér 27 éves sofőr, s halálra gázolta Dernácz Ferenc 65 éves tsz tagot. az ittás sofőrt a rendőrség őrizetbe vette.

Lengyel Pál 54 éves gépkocsivezető figyelmetlenül vezette a zalaegerszegi 16-os aközvegygépkocsiját és pákozdi községben elütötte a kerékpárján haladó Lipovics Sándor 34 éves helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a sofőr ellen őrizetbevétel mellett indult eljárás. /mti/

bb 40. magyar mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítást rendeznek moszkvában

i jf/lk-ju 1e bs

1969. január 28.

hazaérkezett a szovjetunióból a kém kiállítási iroda küldöttsége, amely moszkvában aláírta a magyar mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítás megrendezéséről szóló megállapodást. a kiállításra - amelyen a mezőgazdaság, valamint az élelmiszeripar legújabb eredményeit és fejlesztési terveit mutatják be - augusztus 20 szeptember 2 között kerül sor. a bemutató a szovjet népgazdasági kiállítás területén lesz, ahol tíz külkereskedelmi vállalat, 15 tröszt, illetve vállalat, több állami gazdaság és termelőszövetkezet 2000 négyzetméteres fedett és 3 000 négyzetméteres szabad térségben állítja ki a gazdag áruválasztékot. nagyszabású bemutatót terveznek a komplex, a hungarofrukt és a terimpex külkereskedelmi vállalatok. a babilnai államigazdaság ezer négyzetméteres szabadterületen technológiai bemutatóval szerepel.

a kiállítás látogatói megismerkedhetnek majd a legkiválóbb márkás magyar konzerv-, édes-, dohány-, hűtő-, baromfi-, likőr- és söripari termékekkel. a kiállítás alkalmából magyar vendéglő, bisztró nyílik. a látogatók ajándéktárgyakat is vásárolhatnak. a programot tudományos előadásorozat, szakmai tapasztalatcseré és filmvetítés egészíti ki. /mti/

14.00/ju

14.05
15.30

-26-

bb 41. külföldi gépek szállítására kötött szerződéseket az agrotroszt

i jf/tr-lm 1e

1969. január 28.

a téli időszak néhány hetes, a szokásosnál nyugodtabb szakasza véget ért az agrotrosztnál; a vállalat egymás után köti külföldi kereskedelmi szerződéseit. a tröszt azon igyekezik, hogy lehetőség szerint előnyös szerződéseket kössön olyan szállításokra, amelyek révén eddig hiánycikknek számító gépekhez juthatnak hozzá a mezőgazdasági üzemek.

a felhasználóktól több külföldi gyártmányú rizskombájnrá érkezett megrendelés, mint amennyit a jelenlegi partner szállítani tud. az óránként 0.4-0.6 hold termését betakarító gépekre nagy szükség van - nehéz fizikai munkát helyettesítenek velük - ezért az agrotroszt más beszerzési lehetőség után nézett. a szovjetunióban három új rizskombájntípust fejlesztettek ki, ezekből igyekeznek fedezni a szükségleteket. a tervek szerint 1969-ben több lánctalpas szovjet berendezést is munkába állíthatnak a hazai gazdaságok. a gyümölcsösöket sokáig nem tudták ellátni megfelelő műtrágyaszórókkal. az ugynevezett köztes művelésre alkalmas gépekből most - külkereskedelmi jogával élve - százat rendelt a vállalat, a holland vicon cégtől. a német demokratikus köztársaságban 36 komplett tejevezeték berendezést kötöttek le. az agrotroszt a traktorválaszték listáját is újabb szerződések útján egészítette ki. /mti/

bb 42. az idén csaknem nyolc milliárd forinttal gazdálkodik a főváros - ülést tartott a fővárosi tanács

i hi/tm-lm zs

1969. január 28.

a fővárosi tanács kedden ülést tartott az új városháza dísztermében. napirenden szerepelt a főváros 1969. évi fejlesztési tervjavaslata, és költségvetése, amelyet - Sárlos István vb-elnök megnyitóját követően - Kőmíves István vb-elnökhelyettes ismertetett.

bevezetőben rövid áttekintést adott az elmúlt évi munkáról. rámutatott arra, hogy a fővárosi tanács gazdálkodó szervei fennakadás nélkül tértek át a gazdaságirányítás új rendjére. a főváros szempontjából nagy jelentőségű beruházások - a metro, a baross tér, a hungária körüli felüljáró építkezései - jó ütemben folytatódtak, s korábbi évinél több, összesen 12.500 lakás készült el a múlt évben budapesten.

/folyt.köv./

15.20/gy

15.22
16.20

- 27 -

bb 42. /az idén csaknem... 1. folvt./-lm

az áruellátás javult, a fővárosi kereskedelem a tervezettnél nagyobb forgalmat bonyolított le, a tanácsai ipar termelése tovább nőtt, figyelemre méltó népesedési adat: budapesti lakóinak száma az előzetes statisztikák szerint - az 1968. december végi állapotot figyelembe véve - néhány ezerrel már meghaladja a kétmilliót.

az idén a fővárosi tanácsnak csaknem 8 milliárd forint áll rendelkezésére gazdálkodási célokra, ebből körülbelül 3 milliárd 400 millió forintot beruházásokra, mintegy 4,5 milliárdot pedig a költségvetési intézmények fenntartására használnak fel. ebben az évben 12-13 ezer lakás befejezését tervezik, az 1-es és a 2-es számú házgyár már teljes kapacitással dolgozik, s termékeiből épül fel a tanácsai-szövetkezeti lakások háromnegyed része. az otthonok túlnyomó hányada beépített butorokkal készül, minden lakás korszerű fűtést kap, a táv-, illetve tömbfűtéses lakások aránya eléri a 94 százalékot. a kacsóh pongrác uti 18-emleletes lakóház után az idén két további magas ház építését fejezik be a józsefvárosban, illetve kelenföldön. az 1970-re áthúzódó lakásépítkezések száma megközelíti majd a nyolcezeret, s így biztosítható a harmadik ötéves tervben előirányzott 25 000 tanácsai-szövetkezeti lakás megvalósulása. az idén három helyen kezdik meg újabb összefüggő lakónegyekek kialakítását, kőbányán a mádi utcában, a 11. kerületi örmezőn és a budafoki Leányka utcában, a korlátozott építési kapacitás miatt változatlanul vontatottan halad majd az öröklakás-építkezés. előreláthatólag 400 lakás kerül tető alá az idén, jelentősebb lesz viszont a csoportos társasház építkezés: a 20. kerületi vécsy utcában, továbbá zuglóban a nagy lajos király utján és a külső kacsóh pongrác uton, a pestlőrinci kisz lakótelepen és a budafoki barók béla uton mintegy ezer családi otthon készül el.

a budapesti tanácsai ipar termelésének jelentős növelését tervezik 1969-re. az árutermelő vállalatok növelik a közszükségleti cikkek gyártását és sok új termék bevezetését irányozták elő.

/folvt.köv./

15.25/e

15.25/e
16.2

- 28 -

bb 42. / az idén... 2. folvt./-ju

a lakosság részére végzett javítás-szolgáltatásban a múlt évhez viszonyított fejlődés 120-130 millió forintnak felel meg. 1969-ben elkészül a szövetkezeti ipar autoszervize a szilágyi érzéket fasorban illetőleg a pestlőrinci hengerson uton. 1969-70-ben új szolgáltató ház nyílik csepelen, rákoskeresztúron, a józsefvárosban, kőbányán, pesterzsébeten, sashalmon, valamint két új egység a xii. kerületben.

a főváros kereskedelmi forgalma előreláthatóan 6-7 százalékkal emelkedik ebben az évben. az igények kulturált kielégítését és az áruelosztás javítását szolgálják a tervezett kereskedelmi beruházások. a múlt évben jelentősebb üzletház-építkezéseket kezdtek meg, ezek javarészt az idén fejeződnek be, s túlnyomóan a peremkerületek ellátását javítják. így üzletház épül például kőbányán a gergely utcában, angyalföldön a mautner sándor utcában, sashalmon, rákoskeresztúron. ezenkívül a gubacsi uton ételmisszer üzlet és vendéglő, a sasadi uton fűszer-husbolt, a xiii. kerületi faludi utcában kis abc áruház, a xviii. kerületi éke utcában fűszer-hus üzletház épül.

a fővárosi közművek fejlődését jellemzi, hogy 1969-ben a városi gázszolgáltatás további 34 millió köbméterrel, az érikészített földgáz mennyisége 20 millió köbméterrel növekszik, a háztartási fogyasztóhelyek száma 10.000-rel, a fűtési fogyasztóhelyeké 15.000-rel bővül, mintegy 65 kilométerrel nő a vízvezeték 30 kilométerrel a csatornahálózat hossza. a víztermelő kapacitás további napi 25.000 köbméterrel lesz nagyobb. a távfűtésbe bekapcsolt lakások és a melegvizzel ellátott bérlemények száma négyezerrel emelkedik, főleg az új lakótelepeken.

a z utfejlesztésre és korszerűsítésre előirányzott összegek felhasználásával folytatják a hungária körúti felüljáró építését, a baross tér rendezését, továbbá a lakótelepi közműutak és a budafoki ut kivitelezési munkáit. nagyobb központi munkák lesznek a belvárosban a petőfi sándor utcában, a bécsi utca, valamint az apáczai csere jános utca, továbbá a xi. kerületi balatoni ut, a xii. kerületi budakeszi ut, a ferihegyi gyorsforgalmi ut felújítása. megkezdik a nemzetközi előírásoknak megfelelő kresz jelzőberendezések felszerelését.

/ folvt. köv./

15.32/e

15.32/e
16.2

-29-

bb 42. / az idén ... 3. folvt./-ju

a közlekedésben a meglévő színvonal tartása az egyik fontos feladat. az utasszám várhatóan az autóbushoz nő majd jelentősebben, a villamos-közlekedésnél némi csökkenéssel számolnak. a beruházások közül az idén valószínűleg befejezik az óbudai autóbusház építését, amely 250 járműnek nyújt „otthont”, a budapesti közlekedési vállalat 18 csuklós villamost, 95 autóbust, és egy vizibuszt szerez be; az autótaxi vállalat 200 wansava és 160 volga gépkocsit rendel.

elkészült a metro-alagút pesti szakasza, s a tervek szerint 1970-ben ez a vonalrész már üzemel is. a fehér ut-deák tér közötti első vonalszakaszon a belső építési, építészeti munkák tervezésén haladnak, s itt még az idén megindul az utasok nélküli próbaüzem.

a lakóházfelújítási keret ebben az évben meghaladja az egymilliárd 200 millió forintot, ebből elvégzik a legsürgetőbb felújítási, illetve az állagvédelmet szolgáló részleges felújítási munkákat. további fontos feladat a baross tér rendezésével összerendező lakóház-felújítások elvégzése. a belváros és a viziváros rekonstrukciójának folytatása és a bauxitbeton cementtel épített lakóházak felülvizsgálatának befejezése.

a főváros egészségügyének számottevő fejlődését irányozza elő a tervjavaslat. befejeződik a jános kórház ortopédiai osztályának teljes átépítése, megkezdik a gyáli uti kórház, a bajcsy-zsilinszky, a weil emil, valamint az újpesti városi kórház 124 ágas, továbbá a tétényi uti kórház 248 ágas pavilonjának építését. hozzáfognak az istván kórház a-pavilonjának bővítéséhez, folytatják a délpesti kórház műszaki előkészítését.

az oktatási ágazaton belül fő feladat az óvodai hálózat fejlesztése. az új lakásépítkezésekhez kapcsolódóan 1000 óvodai helyet létesítenek. az idén 60 új általános iskolai tanterem épül. a fővárosi népművelés a következő jelentősebb feladatokat vette programjába: a józsef attila színház új öltözőszárnyal bővítik, a iv. kerületben befejezik a csokonai művelődési ház felújítását, elkészül a bartók filmszínház és a budai hiradó mozi felújítása; folytatják a vidám színpad rekonstrukcióját. továbbá tervezik a szabó ervin könyvtár központi épületének bővítését, az üllői uti lakótelepen új filmszínház építését.
/ folyt. köv. /

15.30/11

-30-

15.30
16.2

bb. 43. nagy józsefné tájékoztatója a könnyűipar 1969. évi és távlati terveiről, feladatairól a lakosság ellátásában

1 sz/j/10/gy/bs

1969. január 28.

nagy józsefné könnyűipari miniszter kedden a minisztertanács tájékoztatói hivatalában tájékoztatta a központi és a megyei sajtó vezető munkatársait a könnyűipar 1968. évi munkájáról, idei és távlati terveiről.

1968-ban a könnyűipar számára legfontosabb a belföldi piac egyenletes ellátás, a kereslet differenciáltabb kielégítése volt - mondta. ez alapján sikerült, annak ellenére, hogy 1968-ban a könnyűipari ágazat termelése csupán 2,6 százalékkal haladta meg az előző évit. egyes iparágak termelésének alakulása ezen belül nagy szóródást mutat: az átlagosnál alacsonyabb volt a textilipar termelésének növekedése, viszont a nyomda- és a papíripar mintegy 10 százalékkal, a bútorigényezőipar 6,6 százalékkal termelt többet, mint az előző évben. a belföldi piac ellátásának javuló tendenciáját elég objektívitással mutatja az a tény, hogy míg az összes kiskereskedelmi forgalom 7 százalékkal nőtt, a lakosság 6 százalékkal több ruházati cikket vásárolt, ami jóval meghaladta az előző évek keresletnövekedésének átlagát.

különböző felmérések szerint a megkérdezett vásárlók kétharmada nyilatkozott úgy, hogy nem romlott vagy jobb volt a ruházati cikkek ellátása, mint egy évvel korábban - mondta a miniszterasszony. ennek ellenére korántsem tartjuk kielégítőnek a cikkek választékát, sokféle termék minőségét, bár meg kell jegyezni, hogy nincs általános minőség - egy-egy fogyasztó igénye ugyanabból a cikkből is más és más lehet. mindenesetre megállapítható, hogy a gyárak igyekeztek jobban alkalmazkodni az igények sokrétűségéhez. igen fontosnak tartjuk azt a gyártmányfejlesztési munkát, amely a több mint 700 minisztériumi és tanácsi vállalatnál, kisipari szervezetnél folyik.

a lakosság fokozott várakozást tanúsít a könnyűiparral szemben, s ez érthető is, hiszen a legközvetlenebb kapcsolatban áll a fogyasztási cikkek gyártó iparágakkal, amelyek gyártmányainak tízmillió fogyasztója, felhasználója és ennek megfelelően legalább hétmillió felnőtt. hivatott kritikusa van az országban.

/folyt. köv./

15.45/gy

- 31 -

15.50
16.2

bb. 43. / nagy józsefné.... 1. folyt./ gy

a cipők választékában és a minőség alakulásában is tapasztalható javulás, de változatlanul jogosnak tartjuk a vásárlók panaszainak jelentős részét. kérjük azonban őket, hogy lehetőség szerint mindig jelöljék meg a címzettet, vagyis a hibás cipők gyártóit, hogy a panaszokat az érdekeltek megvizsgálhassák és orvosolják, mert a 126 cipőgyártó üzemnél - amelyek közül 12 nagyvállalat, 9 tanácsi üzem és 105 kisipari szövetkezet - különböző mértékben fordulhatnak elő technológiai fejelemértésből származó hibák.

a miniszter a továbbiakban három nagyvállalat, a budapesti harisnyagyár, a habselyem kötöttárugyár és a pamutnyomóipari vállalat példájával illusztrálta azokat az eredményeket, amelyek a minőségjavítási és a gyártmányfejlesztési törekvések hoztak. a korszerűbb termékek gyártását segítő elő a felhasznált mesterséges szálak arányának növekedése: az 1960. évi 20,9 százalékról 1968-ban 25,3 százalékra, a szintetikus szálak felhasználása pedig 1,7 százalékról 5,5 százalékra emelkedett.

1969-ben általában ugyanazoknak a tendenciáknak és arányoknak az érvényesülésével számolunk, mint 1968-ban - mondta a továbbiakban, ismertette az ágazat ideai terveit. a könnyűipar termelése ágazati szinten előreláthatólag 3-3,5 százalékkal emelkedik. a textil-, bőrruházati iparban 3 százalékos, a bútortiparban 6, a papíriparban 6,4, a nyomdaiparban mintegy 5,4 százalékos termelésnövekedés várható. a belkereskedelem mintegy 4 százalékkal több árut kap. a szocialista országokba irányuló export körülbelül az eddigi szinten marad. fontos feladat a gazdaságos tökélexport fokozása. a népgazdasági tervek a könnyűipari termékek tökélexportjának körülbelül 6 százalékos emelésével számolnak.

a könnyűipari üzemek gazdálkodását érintve a miniszter elmondta: az az örömteli intézkedés, hogy a kormány kiterjesztette a gyermekgondozási segély folyósításának időtartamát, a könnyűipari vállalatok egy részében - ahol egyébként is munkaerőhiánnyal küzdenek - további gondokat jelent. az üzemek egy részére amúgy is nagy feladatot ró a munkaidő csökkentés.

/folyt. köv./

15.48/e

15⁵⁰ *W*

16²⁰ *f*

- 32 - 4

bb. 43. / nagy józsefné... 2. folyt./ qv

a múlt év első felében 9 vállalatnál kezdték meg a munkaidő-csökkentést, s ez akkor 17 000 dolgozót érintett. 1969 január 1-től a könnyűipari minisztériumhoz tartozó vállalatoknál 198 000 munkás, a foglalkoztatottak 83,6 százaléka dolgozik rövidített munkaidőben. a heti munkaidő-csökkentés átlagos mértéke 3,4 óra. 1969-ben az eddig még nem érintett 40 000 dolgozónak is több szabad időt kellene juttatni. figyelembe véve azonban, hogy többségük hárommizsakos üzemben dolgozik, a megoldás nem kis feladatot ró a vállalatokra.

ebben az évben a könnyűipar vezetőinek egyik legfontosabb feladata a távlati és közép lejáratu fejlesztési tervek kidolgozása. a negyedik ötéves terv és a 15 éves távlati fejlesztési tervek kialakítása a kormány által meghatározott ütemterv szerint folyik. a minisztériumban készülnek azok a koncepciók, fejlesztési variációk, amelyek összefüggéseiben vizsgálják egy-egy terület fejlesztésének módját. a 19 könnyűipari koncepció közül például egy-egy foglalokzik a szövéselőkészítés és a szövés racionalizálásával. a lakástextiliák. továbbá a textilalapu műbőrök gyártásának fokozásával. a nem szövött anyagok különböző változatainak előállításával. egy másik tanulmány megjelöli, milyen legyen az új papíripari létesítmények kapacitása, nagvságrendje. figyelembe véve a hazai adottságokat és a nemzetközi együttműködést.

a jelenlegi elképzelések szerint a negyedik ötéves terv időszakában a könnyűipar egészének termelése 30-32 százalékkal növekszik. a ruházati iparban a fejlesztés ennél mérsékeltebb ütemű lesz. szeretnénk elérni azt a célt, hogy a szövött textiliák aránya a jelenlegi 88-ról 70-75 százalékra csökkenjen, ezzel szemben meqkészszerződjék a kötöttárugyártása, ami jelenleg a ruházati cikkeken belül csak 11 százalékot képvisel. a műbőrök felhasználásánál és értékesítésénél olyan nagyok a lehetőségek, hogy azoknak csak a beruházások korlátai szabhatnak határt. a gazdasági bizottság döntése alapján megkezdük a győri műbőrgyár bővítését.

/folyt. köv./

15.55/gy

- 33 -

16⁰⁰ *W*

16²⁰ *f*

bb. 43. / nagy józsefné... 3. folvt./ gv

gyorsan nő az igény a butor-, a papir- és a nyomdaipar gyártmányai iránt is, ezért a fejlesztés üteme az átlagosnál gyorsabb lehet. ezek a célok azonban kgst tervkoordinációk eredményeképpen még némiképpen módosulhatnak, a célok elérése a hitelpolitikai irányelveknek megfelelően nem állami eszközökből, hanem a vállalati eszközök messzemenő felhasználásával, esetleg azok megelőlegezése útján történhet./mti/

..

bb. 44. kanadai növendégek budapestén

k fe/gk/zs/gv/bs

1969. január 28.

a magyar nők országos tanácsának meghívására hazánkba érkezett a kanadai nőmozgalom két vezetője, ann berketa és ellen tarvainen. itt tartózkodásuk alatt a magyar nőmozgalom munkájával ismerkednek./mti/

..

bb. 50. együttműködési megállapodást kötött a nyugatmagyarországi fűrészek és az ndk-beli beeskowi forgácslapgyár

vid-kz/ká/gy/bs

1969. január 28.

együttműködési, megállapodást kötött a nyugatmagyarországi fűrészek és az ndk beeskowi forgácslapgyára. főként a forgácslapgyártás technológiájának tapasztalatait cserélik majd ki. a két vállalat kapcsolata hosszútávúnak ígérkezik. szakembereik évenként három alkalommal látogatnak el kölcsönösen egymás üzemébe. helyszínen tanulmányozzák, cserélik ki technológiai és fejlesztési tapasztalataikat, terveiket. a szakmai, műszaki tapasztalatcsere mellett a két gyár munkásgárdája is módot talál a barátkozásra: kulturális és szociális együttműködésben is megállapodtak. művészeti, illetve üdülőcsoportokat cserélnék./mti/

..

- 34 -

16⁰⁵ 16

16²⁸

bb. 46. életbe lépett az új jövedelemadó rendelet

1 st/lk/1e/1l bs

1969. január 28.

a pénzügyminiszter rendeletet adott ki az általános jövedelemadóról szóló kormányrendelet végrehajtásáról. ezzel az új jogszabály életbe lépett, rendelkezéseit 1969. január 1-től kell alkalmazni.

a végrehajtási rendelet a többi között tisztázza, hogy adózás szempontjából mit kell önálló szellemi munkának tekinteni. ilyen a munkaviszonyon kívül végzett tudományos kutató jellegű, irodalmi, fordítói /műfordítói, átdolgozó/, valamint művészi, előadói /oktató/, tervezői, szakértői, orvosi állatorvosi és egyéb más szellemi tevékenység. adózás szempontjából ide tartozik a szerzői jog gyakorlása is.

a végrehajtási rendelet az említett kategóriákat külön-külön is elemzi és részletezi. kimondja például, hogy irodalmi tevékenységnek kell tekinteni az oktatás, a tudomány, a tájékoztatás vagy a szórakoztatás célját szolgáló műírását, fordítását, dramatizálását, lektorálást és szerkesztését is. művészi tevékenységnek a zeneszerző, a koreográfus, az előadó-művész, a rendező, az operatőr, a szerzői jogvédelemben részesülő hangszerelő, a képző-, az ipar- és népművész folytat. önálló szellemi tevékenységnek számít a magánoktatás, beleértve a magánóvoda fenntartását, a sportedzést, a tánc- és a tornatanítást is.

a végrehajtási rendelet részletesen ismerteti a jövedelmiadó-kötelezettséggel és adókedvezménnyel kapcsolatos valamennyi tudnivalót. az adóbevallást minden esztendőben január 15-ig kell beadni, kivéve 1969-et, amikor a beadás határideje január 31. nem kell adóbevallást adni azoknak, akik idős koruk, csökkent munkaképességük folytán adómentességben részesülnek, s azoknak sem, akik 1968. évi általános jövedelemadójukat adóátalány, állandó adókulcs, adólevonás útján, vagy közösségi rendszerben fizették, azoktól sem várnak adóbevallást. akik a továbbiakban is kizárólag ingatlan bérbeadásból származó jövedelmük után adóznak./mti/

..

- 35 -

16.00/1l

16.00

bb. 49. magyar-francia vegyes vállalat alapítását készíti elő a technoimpex és a transelektro

1 sz/tné/1e/1l bs

1969. január 28.

részvénytársaság formájában közös tőkével - 60 százalékos francia és 40 százalékos magyar részesedéssel - kívánja megalapítani franciaországi vegyes érdekeltségű vállalatát a technoimpex és a transelektro. a vállalat-alapítás főbb kérdései már tisztázódtak, s erről az mti munkatársa a következő tájékoztatást kapta:

- a megállapodás létrejött, de jogérvényessé csak a két fél nyilatkozatával válik. ezt a magyar fél már megtette, míg a francia partner, a compagnie française des ferrailles nyilatkozata a napokban várható, amikor pavela károlynak, a technoimpex vezérigazgatójának vezetésével a magyar érdekeltek párizsba utaznak további tárgyalásokra.

a compagnie française des ferrailles a nagy francia gép-ipari cégek közé tartozik, s eddig is a technoimpex franciaországi képviselője volt. viszonylag csekély forgalmat bonváltott le, a technoimpex ávanta mintegy 100 dollár értékben szállított szerszámgepeket francia vevőkörének. minthogy azonban franciaországban nagy a szerszámgepek felvevőpiaca, és a magyar exportképességet figyelembe véve fokozhatók a szállítások az alapító cégek a közös érdekeltségű vállalati formát tartják a legcélszerűbbnek arra, hogy közreműködjék a kereskedelmi, ipari kapcsolatok fejlesztésében. a transelektro elektromotorjainak és más exportcikkeinek bevezetésében uttörő feladatot töltenek be az új vállalat, amely egyébként közvetlen kapcsolatot szándékozik kiépíteni a magyar és a francia ipari, kereskedelmi körök között. úgy tervezik, hogy mintatermet létesít, konszignációs és alkatrész raktárat tart fenn.

- eredetileg a közös vállalatba beszállt volna a nikex is, amelynek magyar találmány alapján készülő hidropjai, magasnyomású mederkotró-folyamtisztító berendezései iránt a franciák különös érdeklődést tanúsítanak de a nikex más szervezeti formában kívánja kapcsolatait kiépíteni.

- a létrejövő új vállalat fő feladata a magyar exporttermékek, elsősorban a szerszámgepek és elektromotorok franciaországi eladásainak előmozdítása, de emellett közreműködik majd olyan cikkek felkutatásában, amelyekre a magyar iparnak szüksége van, mivel a helyszínen jobban át tudja tekinteni a piacot s így új importlehetőségeket tárhat fel.

- elkészült a magyar-francia közös vállalat alapszabálytervezete is. az érdekeltek úgy számítják, hogy egy ugynevezett tranzit időszak, hat hónapos próbaidő után jegyeztetik be a vállalatot, miután meggyőződik mindkét fél arról, hogy működése anyagilag előnyös számára és hogy e szervezeti forma megfelelően szolgálja a magyar-francia gépipari, kereskedelmi kapcsolatokat fejlesztését./mti/

--

- 36 -

16.10/e

al 16.10

bb. 45. marx györgy kossuth-díjas egyetemi tanárt

k tz/lk/1e/gy/bs

1969. január 28.

levelező tagjává választotta a nemzetközi asztronautikai akadémia. így fonó albert professzorral együtt most már két magyar tagja van ennek a nagytekintélyű nemzetközi tudományos szervezetnek./mti/

--

bb. 47. eredményes beruházási koordináció vas megyében - ülést tartott a megyei tanács vb

vid-kz/ká/gy/bs

1969. január 28.

a járási és városi tervcsoportok munkájáról tárgyalt kedden szombathelyen a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága. az új gazdasági rendszer bevezetésével egyidőben, az elmúlt év január elsején kezdték meg munkájukat e tervezési feladatok ellátására létrehozott csoportok. a vb megállapította, hogy egyéves működésük tapasztalatai kedvezőek, különösen szép eredményeket értek el a beruházási munkák koordinálásában. lakások, s egyéb a lakosság ellátása szempontjából fontos létesítmények építésébe eredményesen vonták be a tsz-eket, vállalatokat, intézményeket, s a különböző szerveket. az ilymódon koordinált közös beruházások értéke már meghaladja a 81 millió forintot. az összegből többek között új üzletházakat, abc áruházakat, tejházakat, óvodákat, tanácsházakat, csepregen pedig új ruhagyárat hoztak létre. a megveszékkelven és a járási székhelyeken jelenleg több mint kétszáz lakás építését szervezik hasonló módon. kooperációban épül fel a szentgotthárdi autóbusz pályaudvar. az őriszentpéteri irodaház és a répcelaki fogorvosi rendelő./mti/

--

bb. 51. fejlesztik a világhírű kalszibarack-termesztést - hőtűház épül minden 200 holdas gyümölcsöshöz a duna-tisza közén

vid-fm/gy/bs

1969. január 28.

a szabadabb, többcsatornás áruértékesítési lehetőség új termelési kezdeményezésekre ösztönzi a kertészkedő gazdaságokat a duna-tisza közén - állapították meg a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén.

/folvt. köv./

16.20/gy

- 37 -

al 16.12

bb. 51. / fejlesztik..... 1. folyt./ gy

a bács-kiskun megyei szőlő-, gyümölcs- és zöldségtermesztési program bővelkedik ilyen kezdeményezésekben. a meglévő kertészetek belterjesítésén kívül tovább bővítik a hazai és a külföldi piacon keresett csonthéjasok termőterületét, s fokozzák a korai primörzöldség előállítását. a házikertekben kibővített barackosok pótlására 6 000 hold új nagvízumi zárt kajszibarackost telepítenek. a nyersen és konzerv áruként keresett cseresznye, meggy pedig 3 000 holdon kap helyet. a számóca-termő területeket szintén növelik. a következő években 2 250 holddal gyarapítják a földiepreseket.

az árutermelés növelésével egyidőben gondoskodnak arról is. hogy a termék megfelelő csomagolásban, minőségben kerüljön a fogyasztókhoz, sőt lehetővé teszik azt is. hogy hosszabb legyen egy-egy gyorsan lejáró gyümölcsfélések szezonia. a szakemberek javaslatára minden 200 hold gyümölcsmellé hűtőházat építenek. a kertészeti termelőszövetkezetekben tavaly kezdték meg a csomagoló, hűtőtárolók építését. eddig nyolc készült el, s az állami gazdaságokéval együtt jelenleg hét épül.

a piac törvényei megkövetelik az olcsó termelést, s ennek ellenére - az európai országok kertészeti termelésének költségeit figyelembe véve - a magyar kertészetek drágán termelnek. a gazdasági reform hatására állandó napirenden van az olcsóbb, több termelést szolgáló belterjesítés. lehetőséget nyújt ehhez a megyében a csapadékpótlás, a fokozottabb mérvű műtrágya-felhasználás és a gépesítés. a zöldségtermesztésben az időnyerősen van a hangsúly. a koratavasszal gyorsan felmelegedő talajokon, s a napfényben bőséges vidéken előnevelt palánták révén az eddiginél lényegesen korábban kerülhet piacra a paradicsom, a paprika és a karalábé. a palántanevelő telepeken előnevelt, már virágzásban levő növények kiültetésével két-három hetes előnyt lehetne szerezni a piacon. ezt a célt szolgálná az 1970-ig megépítendő 20 központi palántanevelő telep./mti/

16.25/gy

- 38 -

16.17.2

bb. 48. másfélezer ellenőrzés - a fogyasztók érdekében

vid kz/ká/il bs

1969. január 28.

a fogyasztók érdekvédelmét szolgáló ellenőrzések tapasztalatait vitatta meg keddi ülésén a komárom megyei tanács végrehajtó bizottsága. a megyei állami kereskedelmi felügyelőség ezzel kapcsolatos előterjesztése hangsúlyozta, hogy az új gazdasági mechanizmusban még jobban ügyelnek a vásárlók érdekeire s ezért tavaly kétszeresére növelték a vizsgálatok számát. sürítették az ellenőrzéseket pl. az élelmiszeriparban, a vendéglátó egységekben és a megye idegenforgalmi területein. felmérték, hogy megfelelően alkalmazzák-e az új árakat és hogy pontosan számolnak-e. ezer ártétel ellenőrzésekor 114 esetben állapították meg, hogy megkárosították a vásárlókat. a vendéglátó egységekben leggyakrabban a felületes, szakszerűtlen munka miatt „huzzák a rövidebbet”, a fogyasztók hasznosnak bizonyultak azok az ugynevezett visszatérő vizsgálatok, amikor megnézték, hogy a feltárt hiányosságokat felszámolták-e az illetékesek? örvendetes ezen a téren a javulás. a szigorubb ellenőrzések hatására mindenütt megjavították, hitelesítették a pontatlan mérlegeket, s a legtöbb helyen maguk a vállalatok is megerősítették belső ellenőrzéseiket. gondot okoz azonban, hogy a monopol helyzetben lévő vállalatoktól - mint pl. a hus, ill. söripartól - néha szabványon aluli árut kénytelen átvenni a kereskedelem./mti/

bb. 59. dankó pistáról szóló daljátékot mutat be a déryné színház

1 pr/gk/zs/il bs

1969. január 28.

az évad kilencedik bemutatójaként dékány-baróti - vaszy daljátékát. a dankó pistát újítja fel az állami déryné színház társulata. a dankó-nótákra épülő színpadi mű csaknem 15 éve már szerepelt a déryné színház műsorán. s akkor 333 előadást ért meg. a szegedi „nótafa” regényes életéről szóló daljátékot csongrádi mária rendezi. premier: január 30./mti/

16,30/gy

16.17.2

- 39 -

bb. 54. igazoltató rendőröket támadtak meg

vid fm/1l bs

1969. január 28.

garázda fiatal emberek ügyében hozott ítéletet súlyosbított az esztergomi megyei bíróság. baráz jános 25 éves, és kardos ferenc 26 éves tatabányai lakosok a „halászkert„ étteremben szórakoztak. baráznak nézeteltérése támadt egy - ugyancsak ott szórakozó - férfival, akivel később az utcán verekedni kezdett. a zajra felfigyelt két szolgálaton kívüli, civil ruhában levő rendőr. igazoltatni akarta k barázt, aki azonban barátjával, kardos ferencsel együtt megtámadta az intézkedő rendőröket. a tatabányai városi bíróság a két garázda férfit hivatalos személynél elleni erőszakért nyolc-nyolc hónapi javító-nevelő munkára ítélte.

az esztergomi megyei bíróság - fellebbezés folvtán mindkét ítéletet súlyosbította. barázra két hónapi, kardosra pedig három hónapi szabadságvesztést szabott ki. az ítélet jogerős./mti/

.-.

bb. 56. veszett rókákat a marcal-völgyében

vid kz/mné/1l bs

1969. január 28.

a bakonvi erdőségekből a marcal-völgyébe is áttért a veszettség. veszprém, veszprémvársány és borszörcsök után az elmúlt napokban marcaltó és malomsok határában lóttek veszett rókákat. a veszprém megyei tanács állategészségügyi osztálya nagyszabású irtóhadjáratot szervez.

háromezer füstgertyával vonulnak ki az erdészek és vadászok a rókatanyákhoz./mti/

.-.

16.30/1l

- 40 -

ll 16.12

bb. 52. teljesítették a harmadik ötéves tervelőirányzatait a győr-sopron megyei termelősövetkezetek

vid-kz/mné/ká/gy/bs

1969. január 28.

a győr-sopron megyei tanács pénzügyi szakembereinek összesítése szerint a megye közös gazdaságai 1968 végére teljesítették, több vonatkozásban pedig túl is haladták a harmadik ötéves terv végére előirányzott termelési-értékesítési szinteket. a vidék közös gazdaságai 1968-ban megyei átlagban 14 százalékkal növelték árutermelésüket. különösen nagyjelentőségű, hogy a kenyérgabona átlaghozamai az aszályos évben is meghaladták a 16 mázsát. hasonlóképpen szép sikernek számít - három mázsával meghaladja az 1970-re tervezett szintet - a kukorica 21 mázsás holdankénti hozama is. a tanácsi irányítás alá tartozó területen már most több szarvasmarhát tartanak, mint az eredeti elképzelések szerint 1970 végén kellett volna. elérte a tervidőszak végére meghatározott szintet a hustermelés is. sertésből tavaly 140 000-et értékesítettek a közös gazdaságok. 35 000-rel többet mint 1967-ben és 5 000-rel többet, mint amennyire 1970-re számítottak, az 1970-re tervezettnél több került piacra vágómarhából is. a közös gazdaságok beruházásainak értéke az 1966. évi 160 millió forintól 280 millió forintra emelkedett, s ennek 52 százalékát saját erőből fedezték. egész évben mindössze 40 millió forint közép- és hosszulejáratu hitelt vettek fel a gazdaságok és ugyanakkor 80 millió forint hitelt fizettek vissza az államnak. az egy dolgozó tagra jutó közösből származó részesedés minden eddiginél magasabb átlagban elérte a 18 000 forintot./mti/

.-.

bb. 53. filmesek „szállták meg„ horthy egykori rezidenciáját

vid-fm/gy/bs

1969. január 28.

jancsó miklós forgatja a „sirokkó„ című új színes, szélesvásznú, francia-magyar koprodukciós filmet, amelynek női főszerepét marina vladys alakítja. a férfi főszerepet jacques charrier francia filmszínész játssza, aki egyben a jancsó-film társproducere is. rajtuk kívül neves szovjet és magyar színészek is fontos szerepeket kaptak a filmben. a történet a horvát nacionalisták, illetve azok magyarországi szervezete - az usztasák - tevékenységéhez kapcsolódik, akik előkészítették sándor jugoszláv király ellen az 1935-ben marseilleben elkövetett merényletet. a film nagyrészt kecskemét mellett forgatják, a lakiteleki erdő romantikus vadászházában és környékén, amely egykor horthy rezidenciája volt. kedden már a helyszínre érkezett a népes filmstáb. számukra 60 szobát foglaltak le a kecskeméti aranyhomok szállóban./mti/

.-.

16.43/1l

- 41 -

ll 17.3.2

bb.61. elhunyt rosenberg borbála etel

k pr/gk/zs/1l bs

1969. január 28.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, temetéséről később történik intézkedés

/mti/

mszmp 13. kerületi bizottsága

--

bb. 58. beruházásaink 95 százalékát saját erőből fedezi az oroszlanvi szénbányák vállalat

vid kz/mné/1l bs

1969. január 28.

kétszázmillió forintot költöttek, illetve költenek 1968-ban és 1969-ben az oroszlanvi szénbányák fejlesztésére. figyelemreméltó tájékoztató hangzott el kedden a vállalat szakszervezeti bizottságának ülésén e hatalmas összeg felhasználásáról. a beruházások, mint hangsúlyozták, főként a termelés gazdaságosságát javítják. ezek közé tartozik a 20-as akna rekonstrukciója, amellyel oroszlanvi legnagyobb bányájává fejlesztik és mintegy 15 évvel meghosszabbítják az életét. egy új 35 kw-os távvezeték építésével olcsóbb és biztonságosabb energiaforráshoz jutnak, fontos szerepe van a tervben a dolgozók munkáját megkönnyítő egészségüket védő beruházásoknak is. így például a két év alatt 23 millió forintot költöttek, illetve költenek új gépek beszerzésére, s így az idén a termelés csaknem egyharmadát emberi kéz érintése nélkül küldik felszínre. a 22-es aknánál 800 személyes fekete-fehér rendszerű fürdő épül, két újabb bányát fűtéssel látnak el. ezzel egyrészt a szállítási dolgozók munkáját könnyítik meg, másrészt megakadályozzák a pályák eliegesedését és az ebből eredő karambólokot. a beruházási terv saját alapokra támaszkodik, a kiadásoknak csupán 5 százalékát fedezi az állami költségvetésből.

/mti/

--

- 42 -

16.45/1l

ll 2018

bb. 55. fejlesztik borsod idegenforgalmát

vid fm/1l bs

1969. január 28.

a borsod megyei idegenforgalmi hivatal tevékenységéről tárgyalt keddi ülésén a borsod megyei tanács végrehajtó bizottsága megállapította, hogy tavaly miskolc-tapolcát egymillió a mezőkövesdi gyógyfürdőt pedig csaknem 200 ezer vendég kereste fel. az aggteleki „cseppkő” és a sárospataki „borostyán” szálló megépítésével bővültek az elszállásolási lehetőségek. a közeljövőben miskolc-tapolcán új szálloda készül el, tokajban pedig még az idén hozzákezdnek új szálló építéséhez.

„világszínvonalu, híres baradla cseppkőbarlang kivilágítása és nemzetközi népszerűségnek örvendenek a földalatti hangversenyteremben, tartott nagyzenei előadások. ugyancsak nemzetközi hírű a borsodi nyári egyetem, a miskolci kisfilmfesztivál, s hasonlóképpen a mezőkövesdi népviseletben bemutatott matyó lakodalmas és a tokaji szüret is.

a fejlesztésről szólva megállapították: elsősorban a hazai turizmus igényeit elégítik ki, a nyári strandolásra és téli sportokra alkalmas borsodi tájak. a külföldiek mint tranzit-utasok haladnak át a megyén, s ezért elsősorban a főforgalmi utak mentén kell vendégfogadókot létesíteni. szükséges a bükk és a zempléni hegyvidék kirándulóhelyein a szolgáltatások növelése, és az idegenforgalmi szezon „széthúzása”, bükk vadászatok, síturák megszervezése s a fedett gyógyfürdők fokozottabb népszerűsítése révén.

az idegenforgalmi áramlás tapasztalatai alapján elsősorban miskolc és környékének fejlesztésére fordítanak gondot. lillafüreden nagyméretű autóparkirozó helyet alakítanak ki a később megépítendő autós bisztró, valamint a bükk „tetejére”, vezető „kosaras lebegő”, az ugynevezett lanovka szomszédságában. hasonlóképpen gondoskodnak aggtelek, valamint tokaj-hegyalja idegenforgalmi fejlesztéséről is./mti/

ll

--

2018

- 43 -

bb. 57. több minőségi szén - újabb export - műszaki konferencia
a tatabányai szénbányáknál

vid-kz/mné/gy/bs

1969. január 28.

az új gazdaságirányítási rendszer, a nagyobb vállalati ön-
állóság javára írták a tatabányai szénbányák műszaki és gazdasági
vezetőinek keddi konferenciáján a vállalat 1968. évi kiváló
eredményeit. számottevően emelkedtek a teljesítmények, kedvezően
alakult a szén önköltsége és fűtőértéke is. a szénmedence dolgo-
zói eredményeikkel számottevően növelték az egész iparág összjö-
vedelmét, s ezzel lehetővé tették, hogy az ország más vesztesége-
sen dolgozó bányáit - mert szénükre még szükség van - tovább üze-
meltesék. tatabányán mivel az ottani széntelepek továbbra is
gazdaságosan művelhetők, mennyiségileg az idén sem csökkentik a
termelést. bizonyos szerkezeti változásokat azonban végrehajta-
nak. mindenekelőtt növelni akarják a darabos-szén részarányát,
tavaly ugyanis ebből nem tudták kielégíteni az igényeket, s
emiattn többmillió forint bevételről estek el. a fogyasztók meg-
tartása érdekében az idén gyorsítják a minőségi szén adó tele-
pek feltárását, korszerűsítik a külszíni szénosztályozókat. a
szentermelésen kívül intenzíven fejlesztik a vállalat export-
import tevékenységét. újabb országok részére készítenek felszín-
i és ipari vizek mesterséges tisztítására, folyadékok szűrésé-
re, nyersvizek dúsítására és más célokra alkalmas berendezése-
ket. többek között Indiába, Angliába és Ausztráliába szállítá-
nak./mti/

..

bb. 60. marina vladý budapestén

t pr/gk/zs/qv/bs

1969. január 28.

kedden budapestre érkezett az ünneplő francia színésznő,
marina vladý. az orosz származású művésznő - eredeti neve marina
de poljakov baidarov - jancsó miklós új filmjében. a magyar-fran-
cia koprodukcióban készülő sirokkóban vállalt jelentős szerepet.
vladý nem első ízben jár Magyarországon, s félszázánál több filmje
közül sokat vetítettek filmszínházainkban, tehát a mozilátogatók-
nak is régi ismerőse. az ötvenes évek elején tűnt fel, első nagy
sikerét andré cayatte „özníviz előtt,„ című alkotásában aratta,
a későbbiek során is főként a mai ifjúság egzisztenciális és er-
kölcsei kérdéseit feszegető filmek fiatal hősnőit alakította. meg-
érkezése után a ferihegyi repülőtéren rövid interjú adott az
mti munkatársának.

/folyt. köv./
17.00/wgy

- 44 -

le
2012

bb. 60. / marina vladý.... folyt./ gy

- jacques charrier, a készülő „sirokkó,, egyik főszerep-
lője és társ-producere hívta fel figyelmemet jancsó forgató-
könyvére, s örömmel vállaltam szerepet benne. jancsót személye-
sen még nem ismertem, de láttam egyik filmjét, a nálunk „vö-
rösök és fehérek,, címmel vetített „csillagosok, katonákat,, a-
hogy hallottam, a sirokkó-ban nemcsak magyar partnereim lesz-
nek: együtt állok kamera elé a szovjet jurij kazakovval és
lev sztrizenovval. egyébként éppen most fejeztem be egy fil-
met a szovjetunióban. kilenc hónapig forgattam szergej jutkevics
rendező irányításával egy csehov életéről szóló filmet. abban
a történetben likát, csehov szerelmét alakítom. ha itt magyar-
országon befejezem a forgatást, akkor olaszországba indulok,
ahol marco ferrari rendező új filmje vár./mti/

..

bb. 62. befejeződött a „kukoricaidékv.. a vásárhelyi hibrid
üzemben

vid-kz/mné/ká/gy/La

1969. január 28.

befejeződött a feldolgozási idény a hódmezővásárhelyi álla-
mi gazdaság hibridkukorica üzemében. négyváziz vagon vető-
mag hagyta el a morzsoló, szárító és osztályozó berendezéseket.
a minőségi ellenőrzés is megtörtént. a laboratóriumi próbák
szerint az új vetőmag csiraképessége 94-98 százalékos, tehát
kiváló minőségű. feldolgozását és szállítását megkezdték. az
első tételeket szabolcs-szatmár, győr-sopron, vas, hajdu-bihar,
bács-kiskun és békés megyei termelőszövetkezetekbe irányították.
az üzem exportra is dolgozik. az idén a német szövetségi köz-
társaságba, olaszországba és Angliába szállítanak rövidtenyész-
idejű fajtákat. az eredményes szezon után rövidesen megkezdődik
az üzem gépsorainak szokásos karbantartása./mti/

..

17.05/gy

- 45 -

le
2012

bb. 63. negyvenhárom külterületi település kap telefont
bács-kiskun megyében

vid fm/1l La

1969. január 28.

az elmúlt 23 év alatt 42 bács-kiskun megyei községben
ujították fel a postahivatalt, 25 helyen pedig új postahá-
zat építettek. az idén további tíz faluban és baján korsze-
rüsitik a postát, 1970-ig pedig újabb kispostaházak építését
fejezik be Lászlófalván, pirtón, tasson és tabdin.

hozzákezdtek a nagy tanvillágo megve külterületi táv-
beszélő-hálózatának kiépítéséhez is. hat tanvaközpontban már
van telefon. ezekkel együtt ez év végéig összesen negyven-
három külterületi lakott helyet - tsz-központot, malort,
tanyai iskolát és üzletet - kapcsolnak be a távbeszélő háló-
zatba, mintegy négy millió forintot költséggel. a helvi taná-
csok a legtöbb helyen anvagilag is támogatják a postának e
fontos munkáját: 23 állomás felszereléséhez több mint 675 000
forintot ajánlottak fel./mt1/

bb.64. villanyvilágítás a fertőrákosi kőfejtőben

vid fm/1l La

1969. január 28.

európai viszonylatban egyedülálló látványosság nyugat-du-
nántul egyik leglátogatottabb kiránduló helve a fertőrákosi
kőfejtő. az egyiptomi sziklatemplomokhoz hasonló, több eme-
let magas sziklatermeket a hatalmas és karcsu kőoszlopokat az
elmúlt esztendőben hatvannyolcezer érdeklődő tekintette meg.
a 17. század elejétől használt kőbánya maradványait az utób-
bi évtizedben az idegenforgalom szolgálatába állították. sé-
tautakat alakítottak ki benne, az elmúlt évben pedig befejeződ-
tek a kőzet-megszilárdítási munkálatok is.

a híres kőfejtőt az idén villanyvilágítással látják el a sé-
tautakat pedig portalanítják./mt1/

17.10/gy

Al
2012

- 46 -

bb. 65. kádár jános fogadta a kubai köztársaság új nagykövetét

tné/zs/gy/La

1969. január 28.

kádár jános, az mszmp kb első titkára kedden fogadta
floreal chomon mediavilla-t, a kubai köztársaság új rend-
kívüli és meghatalmazott nagykövetét./mt1/

bb. 42. ülést tartott... 4. folyt./ gv

a tanácsülés a gazdálkodás minden ágára kiterjedően megtár-
gyalta a főváros ezévi fejlesztési programját és költségvetését.
s több olyan módosító javaslatot fogadott el, amely a múlt évi
megtakarítások terhére - összesen több mint 50 millió forint
értékben - különböző sürgős kerületi feladatok megoldását szor-
galmazta. ezek közé tartozik az istván-kórház és a László-kór-
ház fűtésének korszerűsítése, a budafoki szívműködés áruház be-
ruházásának előkészítése, soroksáron könyvtár létesítése, to-
vábbá óvodák fejlesztésére és kerületi egészségügyi hálózat kor-
szerűsítésére 10-10 millió forint a dunai partvédelemre árviz-
és belvízkárok helyreállítására 20 millió forint, s jelentős-
sebb összeg a külsőkerületi üzletházak céljaira. a tanácsülés
- az említett módosításokkal - jóváhagyta a főváros 1969. évi
fejlesztési tervjavaslatát és költségvetését.

jóváhagyta a tanácsülés a fővárosi népi ellenőrzési
bizottság első félévi munkatervét is. a program szerint a buda-
pesti népi ellenőrök a következő hónapokban több közérdekű vizs-
gálatot tartanak. felméri például, hogyan hajtották végre az
üzemekben, vállalatoknál a munkaidő-csökkentéssel kapcsolatos
kormányhatározatokat. a fővárosban ugyanis már összesen 600
ezren dolgoznak rövidített munkaidőben, s a vizsgálat azt igyek-
szik feltárni, milyen arányban pótolták a vállalatok a kieső mun-
kaidőt műszaki fejlesztéssel, illetve műszaki-szervezési intéz-
kedésekkel, stb.

az ellenőrzés egy másik témája lesz a főváros egészségügyi
és kulturális, valamint kereskedelmi és szolgáltató hálózatában
tavaly előirányzott beruházások vizsgálata. ellenőrzi továbbá
a közegészségügyi szabályok megtartását a piacokon, csarnokokban,
közterületeken, valamint néhány élelmiszer-feldolgozó és elő-
állító üzemben, például az édesiparban, konzerviparban. meg-
vizsgálják azt is, milyenek az elhelyezés és az ellátás körülmé-
nyei a több mint két és félezer középiskolás diákot és csaknem
tízezer egyetemi hallgatót befogadó budapesti diákhonok-
ban, illetve kollégiumokban.

végezetül a tanácsülés megtárgyalta és elfogadta a fővárosi
tanács és a végrehajtó bizottság első félévi munkaprogramját./mt1/

17.30/gy

Al
2012

- 47 -

bb. 66. dr. bíró józsef moszkvába utazott

i sz/tné/ie/gv/La

1969. január 28.

dr. bíró józsef külkereskedelmi miniszter kedden moszkvába utazott, hogy tárgyalásokat folytasson a szovjet külkereskedelmi vezetőivel. bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent bacsoni jeno, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, ott volt b.a. potolicin, a szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviselőjének helyettese./mti/

bb. 67. teljes győzelemmel fejezték be a jégcsatát a magyar jégtörők - nem lesz a héten vízhiány - magyar teherhajók az ujvidéki telelőben

ö sb-hbj/tr/ie/gv/La

1969. január 28.

a magyar vízügyi szolgálat kedden jelentette a jó hírt: 24 napos megfeszített küzdelem után teljes győzelemmel fejezték be a jégcsatát a magyar jégtörő hajók. fajs és a síó-torkolat térségében szétvagdalták a magyarországi dunaszakasz jégpáncéljának maradékát, az utolsó három kilométeres jégmezőt is, a jégcsata első menete január 4-én kezdődött. amikor az erősödő zailást kísérték a jégtörők és tovább usztatták a partmenti zátonyokon megakadt jégtáblákat. ezzel mintegy 5-10 millió köbméter jeget továbbítottak. amely a jégtörőhajók beavatkozása nélkül megállt volna és 50 kilométer hosszú szakaszon befedte volna a dunát. a magyar hajók a jugoszláv szakaszon négy napig, s a magyar oldalon több mint egy héttig késleltették a jég megállását, további munkájukkal pedig lehetővé tették, hogy torlódás és jégdugó nélkül építse ki a zailás a jégpáncélt.

a jégcsata második menetében a dráva torkolatától duna-ujvárosig érő - 195 kilométeres - jégmezőbe 80 kilométer hosszú és 20 méter széles csatornát vágtak, hogy ezzel a hasítékkal meggyöngyítsék a jégpáncélt és egyúttal a hajók manőverezése és átcsoportosítása érdekében felvonulási utnak használják a jégtelen „viziösvényt”. a küzdelem utolsó menetében a jugoszláv dunaszakaszon bevetett négy magyar jégtörő hajó hét nap alatt számolt fel 34 kilométer hosszú jégmezőt, a magyar oldalon pedig hat hajó tiznapos megfeszített munkával tett pontot a jégcsatára.

/folyt. köv./
18.15/g

é 18⁴⁵L

- 48 -

bb. 67. / teljes győzelemmel... 1. folyt./ gy

végeredményben mintegy 30 millió köbméter jeget zuztak össze és usztattak le a folyón. ha ez a jégtömeg itt marad a dunán, ercsi-ig ért volna a jégmező, s egy újabb lehüléssel kapott jégutánpótlás már rendkívül veszélyes következményekkel járhatott volna.

a magyar vízügyi szolgálat jégtörő hajói még soha sem végeztek ilyen sikeres, eredményes munkát. ez az első eset, hogy több száz kilométer hosszú jégpáncéltól - és következményeitől - megszabadították a dunát, s a folyóvölgy lakóit. a tisztán és mellékfolyóin - miután jégtörők nem dolgoztak - jelenleg is szilárdan tartja magát a jégpáncél. a dunán viszont a szokásos február 15-20 helyett máris szabad utat kapott a hajózás. a jégtörők azonban még nem térnek pihenőre. a jugoszláv szakaszon a jégpáncél feldarabolásából keletkezett zailó jégtáblákat usztatják tovább, a magyar szakaszon pedig a parthoz faqvott jeget tördelik a hajók.

budapest-regensburg között zavartalanul hajóznak, szállítanak a magyar vontatók, illetve uszálvok. a jég beálltával tíz magyar teherhajó - konvoj a belgrádi telelőben keresett menedéket. most, hogy az összefüggő jégtakaró eltűnt a duna közepes szakaszáról, elindultak a dunán fölfelé. utjuk során találkoztak azonban azzal a hatalmas mennyiségű jégtáblatömeeggel, amely a magyar jégtörők munkája nyomán uszik lefelé. előle az ujvidéki kikötőbe húzódtak. egy-két nap múlva - amint a jégtáblák leusztak a dunán - folytatják rakományokkal együtt utjukat.

a vízművek tájékoztatása szerint budapesten a fogyasztás továbbra is nagy: hétfőn is meghaladta a 650 000 köbmétert, kedden 670 000 köbméter körül mozgott. a duna vízszintje minimálisan emelkedett, valamint enyhült az idő is. és így nőtt a kutak vízhozama, úgyhoq az igényeket sikerült kielégíteni. a szakemberek úgy számolnak, hogy a héten nagyobb arányú. tehát egész városrészekre, vagy kerületekre kiterjedő vízhiány nem lesz.

a gázművek arról adott hírt, hogy viszonylag nem nagy a fogyasztás, 1 800 000 köbméter körüli: a gázszolgáltatásban fennakadás nincs. továbbra is a szokottnál több szerelő tart ügyeletet, hogy az esetleges csőduqlásokat mielőbb megszüntethessék, illetve a hibákat a lehető leggyorsabban kijavítsák.
/mti/

18.25/gy

é 18⁴⁷

- 49 -

bb.68. kamarai tagozati ülés a pamutnyomóipari vállalatnál

i sz/tné/ie/il la

1969. január 28.

hogyan lehetne zöld utat biztosítani a ruházati cikkeknek, hogyan juttathatnák el az árut gyorsabban és minden akadály nélkül a gyártó üzemekből a kiskereskedelmi hálózatba - ez volt a fő témája annak a tanácskozásnak, amelyet kedden a pamutnyomóipari vállalat központjában a magyar kereskedelmi kamara textil- és textilruházati szakmai csoportja tartott. annak érdekében, hogy a teljesség igényével vitathassák meg a társulat egészségét érintő legfontosabb kérdéseket, meghívták az ankétra az érdekelteket, de kamarai tagsággal nem rendelkező vállalatok képviselőit is. a vitaindító előadást lauthán ferenc, a belkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője tartotta a textilárak és ruházati cikkek belföldi forgalmának várható alakulásáról. az ülés fő témája az volt, milyen módszerekkel lehetne a kereskedelmi hálózat dolgozóit anyaqilag érdekeltébbé tenni a zavartalanabb áruellátásban, jelenleg ugyanis sok problémát okoz, hogy az áru gyakran nem találja meg az utat időben az ipar és a nagykereskedelem raktáraitól a boltokig. az ankéton elhangzott javaslatokat rövidesen eljuttatják az illetékes fórumokhoz./mti/

..-

bb. 70. az indiai miniszter látogatása a közgazdasági és jogi kiadónál

t tf/tm/zs/il la

1969. január 28.

kedden délután a közgazdasági és jogi könyvkiadónál keresztet tette a vendégül látta az indiai kormány egészségügyi és családvédelmi tárcájának vezetőjét, s. chandrasedhant. a látogatásról abból az alkalomból került sor, hogy a kiadó most jelentette meg a magasrangú indiai politikus és tudós tollából a „demográfiai robbanás ázsiaiban”, című tanulmánykötetet.

- két évtizede foglalkozom behatóan demográfiai problémákkal, - mondotta. - két évig vezettem párizsban az unesco demográfiai osztályát. sokat utazom, eddig 83 országban jártam, megjelent könyveim bibliográfiája két vastag füzetet tölt meg. öt napos magyarországi látogatásom eddigi tapasztalatai rendkívül kedvezőek örülök, hogy eljuthattam e szívélyes nép hazájába. genfben jártam előzőleg egy nemzetközi vöröskeresztes tanácskozáson, s a következő napokban még lengyelországi és angolai, kanadai és egyesült államok-beli látogatást teszek./mti/

..-

- 50 -

18.30/e

ll 28.42

bb. 69. cseterki lajos látogatása hajdu-bihar megyében

vid-fm/gy/la

1969. január 28.

cseterki lajos, az mszmp központi bizottságának tagja, az elnöki tanács titkára hétfőn és kedden hajdu-bihar megyében tett látogatásokat. debrecenben, a megyei pártbizottság első titkára, gál istván, c. nagy gábor és sikula györgy a megyei pártbizottság titkárai, dr. szilágyi gábor, a debreceni városi pártbizottság első titkára, dr. ambrus istván, a hajdu-bihar megyei tanács vb elnöke és dr. ács istván, a debreceni városi tanács vb elnöke fogadta. a vendéget karakas lászló, a megyei pártbizottság első titkára tájékoztatta a megye politikai és gazdasági helyzetéről.

ezt követően cseterki lajos a megyei vezetők társaságában látogatást tett a város most kialakuló nyugati ipari övezetében, ahol az első gyár - a hungári műanyagfeldolgozó vállalat debreceni 2. számú gyáregysége - már üzemel. az üzemben gazdag lászló igazgató, nagy mihály gyáregységvezető, szabó mihály párttitkár, körösi iván szb-titkár és kun józsef, a kisz-szervezet vezetőségi tagja köszöntötte. a műanyagfeldolgozás és felhasználás problémáiról, az üzem terveiről, fejlesztéséről nagy mihály gyáregységvezető adott ismertetést, majd cseterki lajos elbeszélgetett a fröccüzem és a csőgyártó üzem dolgozóival, a látogatás végeztével emléksorokat írt a „béke és barátság” szocialista brigád naplójába.

a műanyaggyári látogatás után az elnöki tanács titkára a megyei tanácsháza épületében a megyei és a debreceni városi tanács, valamint a debreceni járási tanács dolgozóinak párt-napján az időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről tartott előadást.

a látogatás második napján, kedden délelőtt cseterki lajos a debreceni kossuth lajos tudományegyetemre látogatott a megyei vezetők társaságában. a vendégeket dr. rapcsák andrás rektor, pápp lászló, az egyetemi pártvégrehajtó bizottság titkára és menyhárt lajos, az egyetem kisz végrehajtó bizottságának titkára fogadta.

/folyt. köv./

18.35/gy

- 51 -

székházában karakas lászló, az mszmp hajdu-bihar megyei bizottságának

ll 18.35

bb. 69. / cseterki lajos... 1. folyt./ gy

ezután az elnöki tanács titkára egyetemi kisz-aktivistákkal találkozott. a déli órákban debrecenből hajduböszörménybe utazott, ahol szombati andrás, a városi tanács vb elnöke és lévai sándor, a városi pártbizottság titkára tájékoztatta a fejlődő hajdusági város életéről. ezután cseterki lajos megtekintette a városban folyó építkezéseket, majd a hajduböszörményi termelészövetkezetek közös vállalkozását, a baromfiparkot.

cseterki lajos hajduböszörményből a hortobágyra utazott, ahol az állami gazdaság műszaki klubjában bartha árpádné, a szakszervezetek hajdu-bihar megyei tanácsának vezető titkára, czipa mihály, a debreceni járási pártbizottság titkára, szeifert imre, a hortobágyi állami gazdaság igazgatója és balogh jános, a gazdaság pártbizottságának titkára fogadta. a hortobágyi állami gazdaság múlt évi gazdálkodási eredményeiről, idei terveiről és a műszaki klub feladatairól szeifert imre igazgató adott tájékoztatást.

Cseterki lajos kedden este elutazott hajdu-bihar megyéből.
/mt1/

bb. 71. időjárás jelentés

gg/gy/la

1969. január 28.

a meteorológiai intézet jelenti kedden este:

a hideg tovább mérséklődik

várható időjárás szerda estig: változóan felhős idő, elsősorban a dunántúlon szórványosan előforduló ónos esővel, havas esővel, esővel, északon és északkeleten esetleg havazással. keleten megélénkülő, nyugaton többfelé megerősödő déli, délnyugati szél. a hőmérséklet emelkedik. várható legmagasabb napi hőmérséklet szerdán általában 0- plusz 5 fok között, északkeleten néhány fokkal 0 fok alatt./mt1/

19.25/gy

19.25/gy

- 52 -

bb. 72. filmbemutató az ndk nagykövetségén

t fe/gg/e la

1969. január 28.

dr. herbert plaschke, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete kedden filmbemutatóval egybekötött fogadást adott az 1918-as németországi novemberi forradalom és a német kommunista párt megalakulásának 50. évfordulója alkalmából. a vendégek sorában megjelent nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, puja frigyes, a külügyminiszter első helyettese, tóth mátyás, az mszmp kb osztályvezetője, garai róbert, az mszmp kb osztályvezető helyettese, kispál károly, a szot alelnöke és a közös forradalmi harcok több magyar veteránja.

a megjelentek megtekintették anna seghers „a holtak emlékeire”, című regénye alapján készült defa-filmet. a film 27 esztendő mutatja azoknak az embereknek életéből, akik részt vettek a kapp-puccsot, a ruhr-vidéki harcokat, az inflációt, a néci terrort, a hitleri államot, s végül a fasiszta háborút.
/mt1/

- v é g s -

- 53 -

21.00/11

406 Zeln

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belsőldi hírek

1969. január 29.

bb. 1. még ötven nap a tél

1 tz/lk/1e/gy/la

1969. január 29.

szerdán este 8 óra 08 perckor már „csak”, ötven nap választ el bennünket a tavasztól. igaz, még nem leszünk a félidőnél, mert a tél 89 napon és 8 percen át tart, s addig csak 39 nap és 8 perc telik el belőle. a tél pontos közepe csak február 3-án este 8 óra 04 perckor érkezik el.

Sok ez az ötven nap, de azért a tavasz közeledése már erősen észrevehető. ha nem is az időjárás, ami továbbra is ragaszkodik szélsőséges hangulataihoz, de a nappalok fokozatos térnyerésében és az éjszakák rövidülésében. hiszen a január 29 és 30 közti éjszaka már teljes órával rövidebb a telet hozó december 21-e éjszakájánál - pontosan 14 óráig 34 percig tart - sőt a február 3-ról 4-re virradó éjszakáig a nappal még további negyedórával hosszabbodik meg. azon a bizonyos március 20-án pedig - a napsugaraknak a levegőtengerben bekövetkező fénytörése miatt - nem is csak 12 óra, hanem 12 óra és 6 perces nappalban lesz részünk. /mti/

2-llr'

--

- 1 -